

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 135 (1885) ♦ П'ятниця, 17 липня 1998 року ♦ Ціна договірна

Охорона здоров'я – справа кожного. Якщо в кожного є гроші

Як повідомляє МОЗ України, на рахунки установ та закладів охорони здоров'я, що підпорядковані безпосередньо Міністерству, з передбачених планом фінансування на перше півріччя коштів надійшло лише 50,3 відсотка. Стаття витрат «капітальний ремонт» проплатена на 4,9%. На ліки, продукти харчування для хворих, матеріали та обладнання отримали 24,4 відсотка від запланованого. Медична наука з очікуваної суми — 13 млн. грн. одержала лише 7,8 млн. Дослідження, розробки, державні програми, навіть найсерйозніші, також змушені зачекати — план фінансування виконано на 17%.

Невесела картина вимальовується. Особливо, коли врахувати, що затверджені Міністерству охорони здоров'я на півріччя 129,7 млн. гривень, за оцінками послідовників Гіппократа, — лише половина від необхідної для нормального функціонування галузі.

Листування з нятяком на суд

Президент України Леонід Кучма звернувся з листом до Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка, в якому зазначив, що парламент ухвалив більш як 10 постанов, які не відповідають Конституції. Зокрема, йдеться про постанови «Про проект закону України щодо внесення змін та доповнень до Закону України «Про податок на додану вартість», «Про терміни видачі та використання майнових приватизаційних сертифікатів і компенсаційних сертифікатів», «Про створення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України щодо вивчення законності використання бюджетних коштів у місті Києві за період 1996—1998 років».

(Закінчення на 2-й стор.)

Парламентська хроніка

Михайло Потебенько повертається

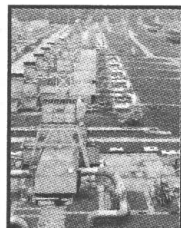
Ранкове засідання 16 липня

Перед тим, як розпочати обговорення порядку денного, Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко оголосив заяву народного депутата Адама Чікала про його вихід із фракції НДП та поповнення позафракційних лав депутатів.

Перед Верховною Радою зібралось чимало демонстрантів, які вимагали скасувати «чорнобильський» указ Президента, що за тиждень має набрати чинності.

Депутат Володимир Яценко (КПУ) вніс пропозицію включити це питання до порядку денного сесії. Однак Олександр Ткаченко запропонував обговорити його спочатку в новствореному Комітеті з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і перенести на наступний тиждень.

(Закінчення на 2-й стор.)

Іграшка в геополітичних битвах

5

Програма телепередач

8-2

Ділова сторінка

10

О У військовому параді в Києві на честь Дня незалежності України візьмуть участь 5 тисяч військовослужбовців та 200 одиниць військової техніки.

О Споживання молока та молочних продуктів у країні в 1997 році зменшилося на 19,8 кг, м'яса та м'ясних продуктів — на 2,4 кг, яєць — на 10 штук (у розрахунок на одну людину).

P.S.

ПЕНСИОНЕРУ Сергію Іллічу Швецю з села Петрівка-Роменська Гадяцького району пощастило, вважає, дівчи. Вперше, коли він став передплатником «Голосу України» і за минулорічними підсумками тиражу нашої лотереї виграв лоша. А вдруге — на спонсорів з Дібрівського конного заводу № 62 і особисто його директора Всеволода Дуглова, які, насамперед, поважаючи авторитет газети, вирішили вручити щасливчику замість лоша коня. Відчуваєте різницю? Отак усього за 12 гривень Сергій Ілліч став власником племінної трирічної кобили Равніни.

Одержав він її з рук начальника кінної частини заводу Аркадія Лабуця якраз у день свого 68-річчя — мабуть, кращого подарунка й не чекав. А нам хочеться побажати новому господареві кобили одержати від неї приплоду, а йому особисто і родині — життєвих гараздів і нових вигравів у лотереї «Голосу України». І насамкінець подякувати генеральному спонсору цієї акції — асоціації рисистого конярства України, яку очолює перший заступник голови Полтавської облдержадміністрації Василь Шапран.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Фото автора.

Виграв лоша —

одержжав коня

Враховувати реалії

Чому багато законів Верховної Ради недовзі після їх прийняття потребують корегування? На мою думку, це результат неправиланого формування профільних комітетів, коли комітет з оборони створюється тільки з військових, комітет з сільського господарства — з аграрників, у закордонних справах — лише з дипломатів. У результаті рішення та рекомендації таких комітетів щодо розглянутих ними проектів законів завжди носять односторонній характер, не враховують реального зв'язку галузей народного господарства, всіх груп населення України, а закони, прийняті на основі таких рекомендацій, виявляються недосконалими.

До будь-якого комітету Верховної Ради повинні входити представники всіх соціальних верств населення.

Перевальський Луганської області.

Микола ЧИЧИЛАНОВ, токар.

Врожай-98

Подайте на жнива...

«Господом Богом прошу: допоможіть», — благав перший заступник голови Житомирської облдержадміністрації Микола Рудченко. А потім присутнім продиктували банківські реквізити спеціального фонду.

Це — з нещодавньої наради, на яку обласна влада збрала керівників виробництв і підприємницьких структур. Причина в тому, що жнива в області позаторіч тривали 55, торік — 60 днів. Нинішнього сезону навантаження на комбайн зросло ще на 25 гектарів. Тим часом понад 40 відсотків зернозбиральних агрегатів досі не готові до виходу в поле, а пально-го вистачить днів на п'ять. Більшість господарств має тільки борги. Від держави годі чекати допомоги. Кинулися шукати гроші в області — назбирили півмільйона гривень, зокрема, два банки без процентів дали разом двісті тисяч. А в розрахунок на одне КСП треба на косовицю не менш як по 10 тисяч гривень.

Лист на першу сторінку

У номер

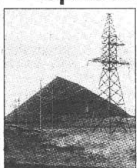
● Маріуполь

Леонід Кучма: ми самі себе обманювали, приймаючи нереальний бюджет

Президент України занепокоєний можливістю виникнення жорсткої фінансової кризи в Україні. Про це він заявив учора на зустрічі з керівниками металургійного комплексу Донецчини, передає ДІНАУ. За словами Президента, щомісячні надходження до бюджету не перевищують 800–900 мільйонів гривень, тоді як тільки на обслуговування зовнішнього боргу і виплат по облігаціях внутрішнього державного боргу потрібно до 1 мільярда 800 мільйонів. Президент думає, що необхідні суми під прийнятні відсотки Україна може отримати тільки ззовні. Однак сьогоднішній день зовнішнього кредитування залежить від прийняття парламентом скороченого бюджету на 1998 рік. Якщо до парламентських канікул Верховна Рада затвердить корекцію бюджету, яке через місяць в Україну почнуть надходити кошти за кредитом ЕФГ Міжнародного валютного фонду. Програма розширеного фінансування в 2,5 мільярда доларів автоматично вирішить наші проблеми, сказав Леонід Кучма.

● Луганськ

«Чорнозолота лихоманка»

У першому півріччі вугільні шахти області підняли на-гора 9 мільйонів 767 тисяч тонн палива. Для виконання плану не вистачило аж один мільйон 736 тисяч тонн вугілля. Найбільше цьому «посприяли» холдингові компанії «Краснодонвугілля» та «Первомайськвугілля», що співпрацювали з мінусами майже у 500 тисяч тонн.

І все-таки, попри невиконання плану в області видобуто палива на 85 тисяч тонн більше порівняно з відповідним періодом минулого року. Найбільшого приросту досягли шахтарі холдингів «Свердловантрацит» та «Луганськвугілля», де збільшили видобуток відповідно на 638 та 264 тисячі тонн.

● Іллічівськ

Острови промислу в океані

З Іллічівського рибного порту на промисел додалося Атлантики вийшов супертраулер «Іван Кучеренко» акціонерної рибпромислової компанії «Антарктика». Нездовго туди відправиться ще один суд такого класу. Це істотно збільшить потужність українського флоту, який веде промисел цінних видів риби в регіоні Марокко. Обидва судна відновлено на одеських судноремонтних заводах, на їх ремонт витрачено майже 1,2 мільйона доларів. Чималі кошти пішли й на оснащення супертраулерів усім необхідним для роботи в океані. Компанія сподівається: витрати швидко окупляться, адже той самий «Іван Кучеренко» здатний щодоби заморожувати для подальшої реалізації понад 80 тонн риби і виробляти 11 тонн рибного борошна. Без заходження до рибного порту судно пробує на промислі близько п'яти років. А експлікації змінюватимуться через кожні 11 місяців.

● Миколаїв

Пенсія з... хлібного лану

Незвична схема виконання селянами регіонального замовлення на зерно почала діяти на Миколаївщині. Вона дає змогу не тільки забезпечити населення хлібопродуктами і борошном врожаю-98, а й істотно зменшити заборгованість сільгосппідприємств перед Пенсійним фондом. Його обласне управління уклало договори з товаровиробниками на поставку понад 150 тисяч тонн збіжжя, яке наділе переробним підприємствам регіону через товарну біржу — у кредит на 3 місяці від 20 відсотків річних. Це вигідно усім учасникам процесу. Адже сільгосппідприємства погашатимуть борги не «живими» грошима, яких у них немає, а зерном. Переробники одержать товарний кредит без відволікання на закупівлю збіжжя оборотних коштів, яких зараз також бракує. А Пенсійному фонду надійдуть додаткові гроші. За прогнозами, заборгованість аграрів таким чином зменшиться з 49 до 20 мільйонів гривень.

Михайло Потебенько повертається

(Початок на 1-й стор.).

Крім того, він поінформовував депутатів про наміри утворити на сесії восени комітет Верховної Ради з чорнобильських питань. А тепер пообіцяв зустрітись з чорнобильцями особисто.

Відтак сесія затвердила порядок денний, і головуєчий надав слово Юрію Кармазіну, голові Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією, який повідомив, що комітет детально обговорив звернення Президента України про надання згоди Верховної Ради України про призначення на посаду Генерального прокурора України Потебенька Михайла Олексійовича, підтримує цю кандидатуру і вносить на вирішення сесії.

У своєму виступі Михайло Потебенько, зокрема, критично оцінив нинішній стан справ у Генеральній прокуратурі, де живу практичну роботу поглинула паперова творчість. Він висловився проти роздування апарату Генеральної прокуратури, який збільшився майже вдвічі — одних заступни-

ків у Генеральної прокуратури стало аж 8. Тільки на узгодження між собою у них йде більше часу, ніж на практичну справу. Генеральна прокуратура, сказав претендент, засідала різними запитаннями, довідками свої низові ланки — міські та районні прокуратури. Від цих паперів зовсім немає толку, бо працівники прокуратури звітують самі про себе.

Михайло Потебенько пообіцяв, якщо Верховна Рада виявить йому довіру, а скоротити центральний апарат на 30–35 відсотків, а обласний — на 10 відсотків та зміняти за рахунок цього прокурорські служби практичного призначення.

Кандидат виклав своє бачення організації роботи Генеральної прокуратури, в тому числі щодо боротьби із злочинністю та корупцією, розкриття злочинів, захисту законних прав людини та відповів на численні запитання депутатів.

Обговорюючи кандидатуру Михайла Потебенька, депутати С. Кириченко (НДП), В. Ононенко (СДПУ(о)), М. Кириченко (КПУ), В. Коломойшев (позафракційний), В.

Парламентська хроніка

Черненко (позафракційний), О. Литвак (НДП), В. Кононов (фракція зелених), С. Довгань (фракція Соц/СелПУ) відзначили його високу професійність, принципиальність, чесність і порядність, які він виявив повною мірою, вже обіймаючи цю посаду.

266 голосами «за» Верховна Рада дала згоду на призначення Михайла Потебенька Генеральним прокурором України.

Парламентарії також прийняли постанову «Про затвердження складу Спеціального контрольного комісії Верховної Ради України з питань приватизації». До неї увійшли Ганна Антонівна (НДП), Інна Богослов-

ська (НДП), Олександр Гудима (НРУ), Леонід Дейнеко (КПУ), Григорій Довгань (Соц/СелПУ), Наталя Донець («Громада»), Володимир Заплатинський («Громада»), Ігор Квятковський (позафракційний), Костянтин Охрімченко (КПУ), Петро Романчук (ПСПУ), Віктор Рощко (КПУ), Олександр Рябенко (фракція зелених), Роман Шмідт (НРУ), Олександр Шпак (НДП), Нестор Шуфрич (СДПУ(о)), Олександр Яковенко (КПУ).

Після цього Верховна Рада перенесла свою роботу в комітеті — до наступного вікторка.

Анатолій КАРАСЕНКО.

Листування з натаком на суд

(Початок на 1-й стор.).

Президент підкреслив, що відповідно до пункту 3 частини 2 Конституції акти, прийняті Верховною Радою, мають бути підписані Головою парламенту. А на час прийняття цих постанов Голову Верховної Ради ще не було обрано, також не було сформовано комітети. Тому Л. Кучма запропонував народним депутатам повернутися до розгляду зазначених рішень з метою приведення їх у відповідність до Конституції.

Однак у вівторок парламент прийняв рішення, згідно з яким постанови Верховної Ради, прийняті до обрання глави парламенту, чинні на всій території України до їхнього скасування парламентом. Визнання акта Верховної Ради не-

конституційним може бути здійснено лише у встановленому Конституцією порядку.

Як прокоментували в юридичному управлінні Верховної Ради, це особисте бачення Президента. Існує конституційна процедура втрати чинності і набуття чинності, визнання неконституційним постанов Верховної Ради. Після ухвалення вищезгаданого постанови Верховної Ради Президент заявив, що має намір звернутися до Конституційного суду. Лише суд може висловити свою остаточну думку з цього приводу. Не може Олександр Ткаченко нині одноосібно скасувати рішення Верховної Ради. Він може запропонувати внести до порядку денного, щоб скасу-

вати цю постанову. Але її було ухвалено 250 голосами. Навряд чи парламент відмовиться від свого рішення. Верховна Рада може скасувати свої постанови. Але доки їх не скасувано самим законодавчим органом, який створив їх, або доки суд не скаже, що вони не відповідають Конституції, тоді годі й ошукати будь-кому іншому ці акти. Може бути особиста думка у конкретних службовців осіб: Президента, Голови Верховної Ради, Верховного суду і т. ін. Президент може писати будь-яких листів кому завгодно, навіть просто як громадянин. Та лише конституційна процедура ошукати законодавчих актів може бути в нормальній правовій державі.

В УКРАЇНІ немає феномена технічного банкрутства, курс гривні девальвується повільно, інфляція в рамках, такий оптимістичний прогноз висловлює на брифінгу в адміністрації Президента України помічник глави держави Валерій Литвицький. Ціна правда, згодом шок знімає, що до такого оптимістичного настрою його схилив і сама посада.

Щі та інші оцінки помічників Президента України наводив у площині наших перспектив у стосунках з міжнародними фінансовими організаціями, насамперед з МВФ. Як зазначалося, після звернення червеної місії делегації МВФ в Україну два тижні у Вашингтоні інвентаризували дії нашої влади щодо придушення економічної кризи. Не скажемо, що після цього у фаворі МВФ з'явилось стільки оптимізму, скільки у президентського помічника (в них посади інші), однак, за словами В. Литвицького, високу оцінку отримали, зокрема, дії глави нашої держави на зменшення податкового пресу тощо.

Чим ще ми можемо допомогти самі собі й заразом «підобрити» оптимізм

закордонних грошовитих фінансистів? Насамперед, як зазначив Валерій Литвицький, найкращим затвердженням скороченого бюджету (з меншими параметрами його дефіциту), наданням сприятливих можливостей для втілення останніх економічних указів Президента, які його помічник вважає справжнім проривом... «у нас наразі рішення приймаються». Шоправда, тут-таки було обмовлено, що «всє загубимо», якщо не проведемо адміністративної реформи і не змусимо державного чиновника виконувати ці рішення. Загана реформа була названа і однією зі складових поліпшення іміджу нашої держави, яку вважають чи не найкорумпованішою у світі.

«Припудримося», і 800 мільйонів доларів у кишені?

Нас переконують, що постані перед міжнародними валютними організаціями кращими, ніж ми є, то варто зусиль справа — явити у біду нашу державу ще 800 мільйонів доларів кредиту МВФ. Місія цього фонду прибуває до України на тиждень раніше від запланованого — 23 липня, і коли вона зробить висновок, що взятих домовленостей ми дотримуємося, то можна очікувати рекомендацій рад директорів МВФ затвердити програму кредитування, а то й звернення до Світового банку розблокувати структурні позики наші вугільні галузі, аграрному сектору тощо.

Валерій Литвицький цілком справедливо підкреслив, що вирішення усіх цих питань — на пе-

рекресті виконавчої й законодавчої гілок влади, і значна з нього особисто над певними побоюваннями такі домінує надія, що «в парламенті багато відповідальних і патріотично налаштованих людей», і, мовля, співпраця буде плідною.

Проте тут-таки представник прес-центру лещо притримав цей настрій — повідомив про лист глави держави главі парламенту, в якому, щоб Президент не звертався до Конституційного суду, пропонується парламенту повернутися до розгляду постанов, прийнятих до обрання Голови Верховної Ради. І вона б байдуке, якщо не знати, що напередодні парламент офіційно підтвердив чинність цих постанов...

Анатолій БЕНЬ.

Депутат приходить як господар

Із досьє «ГУ»

ВІКТОР ТИХОНОВ, голова Луганської обласної ради, 49 років, Економіст. 25 років пропрацював на різних посадах — від учня слюсаря до начальника управління, партсекретаря — на Луганському теплообробному заводі. У 1990—1991 роках — перший секретар Луганського міського Компарті України.

Потім працював першим заступником генерального директора Луганської товарно-сировинної компанії та генеральним директором «Стильмод». З листопада 1995 року до минулих виборів був першим заступником голови Луганської обласної державної адміністрації.

— Як з'явилися ці різкі цифри?

Очевидно, треба згадати хвилю перших страйків та підписання угоди між тодішнім урядом і профспілками. Страйкарів тоді «підтримали» тим, що запровадили ціну низку різноманітних доплат — «копійки» тощо. А що тепер виходить? Сьогодні прихід приходить на шахту, відмінається, чіпляє свій жетон і може навіть не спуститися під землю. І при цьому сподіватися на 70 відсотків від усього видобутку вугілля — це 500—600 гривень. Тобто, видобуток палива практично немає, а борги з виплати зарплати ростуть, як на дріжджах. І наприкінці кожного місяця — віддай «зароблений». А на запитання, скільки вугілля шахта підняла на-гора, завжди дають відповідь: «Мене це не цікавить. Віддай, що мені належить...» Ось що сталося — якесь страшне утримання...

— Але, окрім згаданого, є й справедливі вимоги шахтарів?

— Так, і такі вимоги ми підтримуємо. Але не більше, бо маємо сумний досвід — страйк це пряма дорога в нікуди, в глухий кут. В області вже не одну шахту із солідними запасами палива так і загубили внаслідок страйків. Про відновлення їх роботи тепер навіть не йдеться — де взяти «ошті»?

Представляємо голів рад

Звісно, на своєму рівні ми робимо все можливе, аби пом'якшити ситуацію. Та, враховуючи вимоги страйкарів, потрібні рішення на рівні уряду. А ще більше — цілеспрямована робота парламенту. І я особисто теж за те, щоб шахтарям збільшили зарплату. Але тільки з розрахунку — за видобутку тону вугілля. Оплата праці має здійснюватися від вуглевидобутку, а не від проведеного під землею часу. Спустився, дійшов до робочого місця, повернувся назад і отримав 500 гривень... А сьогодні, на жаль, саме так і відбувається. Директорський корпус фактично змирився з такою практикою і не контролює ситуацію.

Вікторе Миколайовичу, обираючи вас, донелана першого заступника голови обласної держадміністрації, головною обрання називають початком кінця суперечностей між двома гілками влади. Наскільки таке твердження відповідає дійсності?

У своїй перелічній програмі я заявив однозначно: до обласної ради йду працювати тільки для того, щоб наразити позбутися розбіжностей і суперечностей. Нині у нас з адміністрацією непогано стосунки, бо будуть вони винятково на паритетних засадах. Тим більше, що нам немає чого диліти. Крім, звичайно, проблем, над розв'язанням яких спільно працюємо. Та й згідно з законодавством обласна держадміністрація в своїй роботі керується рішеннями, що приймаються сесією. Тобто, все погоджується з радою. А взагалі щодо таких стосунків, на мою думку, ідеальна структура була колись на міському рівні: є міськрада і виконком.

Так було й на обласному рівні і, мабуть, ми обов'язково до цього повернемося, бо нічого іншого не варто вгадувати.

Які якості новообраного депутатського корпусу можна виокремити?

— Професіоналізм. А ще те, що із 124 депутатів 120 мають вищу освіту. Серед депутатів 36 керівників різного рівня, багато вчителів, лікарів, юристів. Є кому відстоювати інтереси робітників та селян. Саме відстоювати, розуміючи проблеми, і захищати, а не виправдовувати.

Чи гарантує той факт, що більшість депутатів — безпартійні, уникнення бездіяльних політичних пристрасей?

— Сподіваємося саме на це. Та й підхід до роботи буде не за політичним забарвленням. Коли вибирали голів депутатських комісій, такі була спроба поторгуватися. Насамперед «торги» почали депутати-комуністи, мовляв, їх фракція найбільша, а тому й вибирати треба відповідно. Але, вибачте, найбільше якраз безпартійних... Втім, нам вдалося переконатися, що підхід має бути не за політичною арифметикою, а тільки за діловими якостями.

Перші кроки обласної ради вже можна занести до її активу?

— Ми провели дві організаційні сесії, де затвердили комісії, президію тощо. До того ж, зробили це досить грамотно і за короткий термін. Дехто в кулуарах каже: «Суцільний „одобряк“». А я вважаю, що всі хочуть працювати.

Ми прагнемо, щоб обласна рада наразити посіла в регіоні належне місце. Взяти хоча б припміщення. За законом воно належить раді, але так склалося, що господар чомусь перебував у незвичайній ролі приймака. З цим буде покінчено. Завдяки погодженню з облдержадміністрацією відтепер обласна рада матиме і гарний зал для засідань, і нові кабінети, і бібліотеку, і кімнату для роботи народних депутатів України. Про те раніше могли тільки мріяти.

Організаційні питання вже позаду і на третій сесії розглядатимемо робочі питання. Серед них — виконання рішень, які свого часу прийняла сесія, з вугільних проблем. Тепер це буде постійна практика — слідкувати за виконанням прийнятих раніше рішень.

Павло КУЩ.

Луганськ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про облігації зовнішніх державних позик України

Виходячи з необхідності використання альтернативних джерел фінансування дефіциту Державного бюджету України та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України постановляю:

1. Установити, що з метою здійснення запозичень на міжнародних та іноземних фондових ринках випускаються та обігортаються облігації зовнішніх державних позик України.
2. Затвердити Положення про порядок випуску та обігу облігацій зовнішніх державних позик України (додається).
3. Кабінету Міністрів України розробити разом з Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку у двомісячний строк та затвердити:

Положення про механізм розрахунків по облігаціях зовнішніх державних позик України та їх погашення;

Положення про порядок обігу облігацій зовнішніх державних позик України на вторинному ринку цінних паперів України.

4. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
10 липня 1998 року.
№ 761/98.

ПОЛОЖЕННЯ про порядок випуску та обігу облігацій зовнішніх державних позик України

1. Це Положення визначає порядок випуску та обігу облігацій зовнішніх державних позик України.
2. Облігації зовнішніх державних позик України — цінні папери, що розміщуються на міжнародних та іноземних фондових ринках і підтверджують зобов'язання України відшкодувати власникам цих облігацій їх номінальну вартість та дохід відповідно до умов випуску облігацій.
3. Номінальна вартість облігацій зовнішніх державних позик України може бути виражена у національній або конвертованих іноземних валютах.
4. Облігації зовнішніх державних позик України відповідно до умов випуску можуть оплачуватися в національній валюті України або конвертованих іноземних валютах.
5. Облігації зовнішніх державних позик України випускаються процентним або з нульовим купоном та можуть бути іменними або на пред'явника, з вільним або обмеженим колом обігу.
6. Емітентом облігацій зовнішніх державних позик України є держава, що діє через Кабінет Міністрів України в особі Міністерства фінансів України.

Міністр фінансів України підписує від імені України відповідні документи та угоди, пов'язані з випуском, обігом та погашенням облігацій зовнішніх державних позик України.

На Міністерство фінансів України не поширюються вимоги законодавства щодо публікації регулярної інформації про емітента та надання і публікації особистої інформації про емітента.

7. Кошти, отримані від розміщення облігацій зовнішніх державних позик України, спрямовуються виключно до Державного бюджету України.

8. Рішення про випуск облігацій зовнішніх державних позик України в межах передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік надходжень із зовнішніх джерел фінансування дефіциту Державного бюджету України приймаються Кабінетом Міністрів України за кожним випуском облігацій у формі постанов.

9. Рішення про випуск облігацій зовнішніх державних позик України поза межами передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік надходжень із зовнішніх джерел фінансування дефіциту Державного бюджету України має визначати мету випуску та джерело погашення та приймається за поданням Кабінету Міністрів України у формі закону про внесення змін до закону про Державний бюджет України на відповідний рік, якщо інше не визначено законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

10. Умови випуску облігацій зовнішніх державних позик України затверджуються постановою Кабінету Міністрів України. Умовами випуску облігацій зовнішніх державних позик України визначаються загальні умови випуску, номінальна вартість однієї облігації, валюта, в якій номінована облігація, строк виплати та розмір купону, строк погашення, ставка доходності тощо.

11. Міністерство юстиції України здійснює правову експертизу та надає юридичний висновок щодо відповідності Конституції та законам України постанов Кабінету Міністрів України про випуск облігацій зовнішньої державної позики України та про умови випуску на дату випуску облігацій.

12. Первинне розміщення, обслуговування обігу та погашення облігацій зовнішніх державних позик України здійснює Міністерство фінансів України. Для цього Міністерство фінансів України може залучати іноземні та українські кредитні установи, організації (банки, інвестиційні компанії тощо). Відносини між Міністерством фінансів України та такими кредитними установами, організаціями регулюються відповідними угодами згідно з законодавством України.

13. Витрати на підготовку випуску, випуск, погашення облігацій зовнішніх державних позик України, виплату доходу та інші необхідні витрати здійснюються відповідно до умов випуску облігацій за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених на такі цілі.

Забороняється виплата доходів або погашення облігацій зовнішніх державних позик України безсперечно майном державних підприємств, установ, організацій, державним майном, що приватизується, матеріально-технічними, сировинними та природними ресурсами України.

Глава Адміністрації Президента України
С. КУШНАРЬОВ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій

З метою збільшення надходжень до державного бюджету і впорядкування діяльності приватного нотаріату та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України постановляю:

1. Установити, що розмір плати, яка справляється за вчинення нотаріальних дій приватними нотаріусами, не може бути меншим від розміру ставок державного мита, яке справляється державними нотаріусами за аналогічними нотаріальні дії.
2. Установити, що до сукупного оподаткованого доходу, одержаного громадянином в період, за який здійснюється оподаткування, не включаються суми, одержані в результаті відчуження майна, що належить громадянину на праві власності за договором, посвідченим в установленому законом порядку.
3. Покласти на Кабінет Міністрів України надання офіційних роз'яснень щодо цього Указу.
4. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
10 липня 1998 року.
№ 762/98.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Декларуємо доходи

У зв'язку з вимогами статті 6 Закону України «Про боротьбу з корупцією» подаємо відомості про доходи за 1997 рік в. о. Генерального прокурора України та його заступників.

В. о. Генерального прокурора України Б. Ференц:

Сукупний дохід становив 16700 гривень. У трьох членів сім'ї — 12600 гривень. Із нерухомості має садовий будиночок з ділянкою шість соток та гараж. З автотранспортних засобів — автомобіль «Фольксваген». Номінальна вартість придбаних паперів — 3900 гривень, його сім'ї — 3500 гривень. Вкладів у національних і закордонних банках не має. Члени його сім'ї мають вклад у 5000 гривень.

Заступник Генерального прокурора України І. Вернидубов:

Мав сукупний прибуток 9713,07 гривні. Члени його сім'ї — 4217 гривень. Сім'я мешкає у державній неприватизованій квартирі. Дачного будинку, земельних ділянок та автотранспортних засобів у приватній власності не має. Цінних паперів, векселів, вкладів у національних і закордонних банках не має.

Заступник Генерального прокурора України В. Кравченко:

Сукупний дохід становив 9800,30 гривень. У членів його сім'ї — 1600,21 гривні. З нерухомості має: неприватизовану квартиру (93 кв. м), садовий будиночок на земельній ділянці у шість соток та гараж. Автотранспортних засобів не має. З цінних паперів він та його родина мають державні майнові сертифікати. Векселів, вкладів у національних і закордонних банках не має.

Заступник Генерального прокурора України О. Колінко:

Сукупний родинний прибуток становив 13667,17 гривні. Проживає у державній неприватизованій квартирі в Києві. Дачного будинку, земельних ділянок та автотранспортних засобів у приватній власності не має. Цінних паперів, векселів, вкладів у національних і закордонних банках — також.

Заступник Генерального прокурора України С. Лотюк:

Сума прибутку становила 13671,63 гривні. Проживає у неприватизованій державній квартирі в Києві. Дачного будинку, земельних ділянок та автотранспортних засобів у приватній власності не має. Цінних паперів, векселів, вкладів у національних і закордонних банках — також.

Заступник Генерального прокурора України В. Шоткін:

Сума доходу сім'ї становила 13250,08 гривні. Проживає в державній неприватизованій квартирі. Дачного будинку, земельних ділянок у приватній власності не має. Є автомобіль «Жигулі» 1994 року випуску. Цінних паперів, векселів, вкладів у національних і закордонних банках не має.

Заступник Генерального прокурора України А. Мудров:

Сукупний дохід сім'ї становив 9790,42 гривні. Проживає в державній неприватизованій квартирі. Дачного будинку, земельних ділянок та автотранспортних засобів у приватній власності не має. Цінних паперів, векселів, вкладів у національних і закордонних банках — також.

ЩЕ РАЗ ПРО ПОДВІЙНІ СТАНДАРТИ

Точка зору

Відомо, що найпідступнішим «ініціатором» усіх етно-конфесійних протистоянь є вірус сепаратизму. Особливо небезпечний цей штам, коли його підживлює гімуча суміш тероризму.

Тяжке підтвердження цієї хвороби — недавня югославська трагедія, котра забрала десятки тисяч життів та пустила по світу мільйони біженців. І спричинив її вірус розбрату, укорте в цьому столітті занесений на Балкани іззовні адептами так званого нового світопогляду.

З горем навіплі дедве вдалося вийти на мирні Дітоїнські угоди, в реалізації яких позитивну роль відіграв Союзник Югославія і Сербія.

Однак, складається враження, що навіть ця хитка рівновага не всіх задовольняє. Свідчення того — загострення ситуації в Косово. При чому хворобу спричинив уже згаданий вірус, занесений знову-таки іззовні.

Жодне суспільство, сказати б демократично найоблаштованіше, не застраховане від суперечностей, а то й сутючок на полі міжетнічних відносин. Але ж навіть затижна Ірландська криза вирішується як внутрішня проблема. І НАТО й ганки не мала посылати свої бомбардувальники в кресли Великої Британії!

Ніхто не збирається схвалювати дії сербської керівництва, яке 1989 року пішло на зрушення автономії Косово. Навіть коли то була відповідь на сепаратизм крайніх екстремістів з албанської громади.

Хоча не зайве нагадати, що з 1991 року в Косово здійснено сотні терактів супроти органів правопорядку, в тім числі і громадян албанської національності за їхню лояльність ставлення до влади. А останнім часом вже діє і так звана визвольна армія, лідери якої вимагають відокремлення Косово, себто прагнуть тероризм конституційно в благородне заманяга за волю і долю. І без адекватної реакції з боку європейської та світової структур безпеки. Але ж вочевидь викличне порушення однієї з головних установок міжнародних відносин — принципу недоторканності державних кордонів і територіальної цілісності Сербії! По суті, ігнорується загальновиізнане право держави боронити свою безпеку і протистояти тероризмові та насильству стосовно представників влади і самих албанців. А між іншим статті 20 і 21 Рамкової конвенції Ради Європи саме й вимагають лояльності з боку представників нацменшин до держави, в котрій вони побутовують.

Проте мало чи не всі мас-медіа та міжнародні інституції, в тім числі і Рада Європи, всю провину уже традиційно звальють тільки на сербську владу. Так, нібито її не було отих сотень терактів супроти сербії!

У жодному разі не виводимо з під критики Белград за перевищення міри самозахисту. Але ж навіть мінімальна об'єктивність потребує рівнозначного осудження і албанських екстремістів, які вбивають не лише сербських правоохоронців, а й своїх, єдинокровних братів.

Американці рішуче і справедливо! — таврують тероризм будівлю, і на краю світу, окрім... у Косово. Ще тільки вчора Білий дім атес-

вував міжнародних відносин — принципу недоторканності державних кордонів і територіальної цілісності Сербії! По суті, ігнорується загальновиізнане право держави боронити свою безпеку і протистояти тероризмові та насильству стосовно представників влади і самих албанців. А між іншим статті 20 і 21 Рамкової конвенції Ради Європи саме й вимагають лояльності з боку представників нацменшин до держави, в котрій вони побутовують.

Проте мало чи не всі мас-медіа та міжнародні інституції, в тім числі і Рада Європи, всю провину уже традиційно звальють тільки на сербську владу. Так, нібито її не було отих сотень терактів супроти сербії!

У жодному разі не виводимо з під критики Белград за перевищення міри самозахисту. Але ж навіть мінімальна об'єктивність потребує рівнозначного осудження і албанських екстремістів, які вбивають не лише сербських правоохоронців, а й своїх, єдинокровних братів.

Американці рішуче і справедливо! — таврують тероризм будівлю, і на краю світу, окрім... у Косово. Ще тільки вчора Білий дім атес-

тував «визвольну армію» як терористичну, а вже сьогодні його емісари ведуть з тими ж терористами перемови як з легітимним суспільно-політичним чинником. Оце там ідеальний взірць подвійних стандартів, який став для деякого нормою!

Невже хтось думає, що Пентагон побивається долі албанців? Та вони йому потрібні кіба що як привід — остаточно поніщити сербів, котрі упродовж віків не скорялися жодному зайлі і нині не збираються гнути шийку перед новітніми плантаторами.

Гей, слов'яни! Час уже згадати: докочанув сербів, вони виймуться і за албанців, і за македонців, і за чорногорців, і за нас з вами. І все це — руками, себто бомбами та ракетами НАТО. Хтось там напівзаякано натякнув, що варто дочекатися хоча б рішення Ради Безпеки ООН, а потім уже бомбардувати. На що генерали несправді одказали: а нам, у принципі, і ваша Рада Безпеки не укаж.

Отже, будь-якої миті може статися несправне, бо цього разу бомбардуватимуть не просто позиції, а саму Сербію. Аж Косово — це правдивіша, перекорніша сербської нациз. Як для українців — поляська земля і гряд Киє.

І якщо ми й цього разу лаяливо промовимо, то хто поважатиме державу, котра полишає навч зі смертю братів по історичній долі і вірі?

Правовий статус адміністративних територій держави є сферою її суверенної юрисдикції. Отже, розглядаючи Косово, маємо керуватися не окремими положеннями, а всією системою принципів, закладених у статуті ООН, в Хельсінкському заключному акті, в основних положеннях документів Ради Європи. Як універсальні, вони стосуються однаковою мірою і албанців, і сербів, і натовців. І про це має рішуче заявити Україна як одна із фундаторів Об'єднаних Націй.

Борис ОЛІНИК,
народний депутат України.

За браком відповідних законів ми маємо відповідні укази

ще одне рішення, вже за конституційним поданням Президента України.

Конституційний суд України зазначив, що закони, постанови, інші акти, а також рішення Верховної Ради України щодо прийняття (відхилення) постанови законопроекту, поправок до них приймаються лише на пленарному засіданні Верховної Ради України за умови особистої участі народних депутатів України в голосуванні та набрання кількості голосів на їх підтримку, встановленої Конституцією України. Зокладом про Регламент Верховної Ради України. Особиста участь народних депутатів України в голосуванні означає його безпосереднє волевиявлення незалежно від способу голосування, тобто народних депутатів не має права голосувати за інших народних депутатів України на засіданнях та офіційного оприлюднення строки підписання та офіційного оприлюднення Президентом України законів України починаються з наступного дня після їх отримання Президентом України. Якщо закінчення такого строку припадає на вихідний або святковий день, то днем закінчення цього строку є наступний робочий день.

Марина КОВАЛЬЧУК.

Наказано воскреснути вже завтра

Реконструкція

УЦЕХАХ, де панувало безладдя, ще тримаєся зимовий холод. Хоча за вікнами світить весняне сонечко. І жодної душі. Калісць відомо на всю країну Хмельницька зустріла фабрика мала вигляд повислої руїни.

У такому стані фабрика була ще на початку цього року. Шопправля, приходячи ніби на роботу і вантажники, і слюсарі, і механіки. І звісно, алмініператор, який на вироблену гривню готової продукції нараховував собі 1,2 гривні зарплатні платі!

Та ось наприкінці березня відбулися чергові збори акціонерів. З шести канид-

датів головою правління переважно більшістю голосів обрали Йосипа Котляра.

Саме він як голова наглядової ради на початку року врятував фабрику від банкрутства, зумів організувати часткове погашення заборгованості перед банком. Тому акціонери і повірили у його організаторські здібності. І не помилилися. Вже за перших два місяці сталася різка зміна.

Розчистили територію, цехи. Тільки металобрухту звали декілька десятків тонн. Відремонтували ліварний агрегат, що не діяв уже п'ятий рік. Стільняк ж простояли без роботи вантажні ліфти. Паралельно почали проводити рекон-

струкцію цеху. Тим часом модельєри працювали над зразками робочого взуття. І ось вони на столі директора. Незабаром підуть на потік. Начальник цеху Михайло Борельський аж сяє.

Знаєте, така враження, ніби готувалися до пуску нового підприємства. Ми ж практично чотири роки не працювали. І люди скупчилися за справжньою роботою і люди скупчилися у цех. Сьогодні вже маємо багато замовлень, навіть з-за кордону.

Ожив і цех з випуску м'якого жіночого взуття. Опановано моделі, конструкції. Закінчена робота і в пошивному цеху, де випускають робочий спецодяг. На нього нині теж неабиякий попит.

Одне слово, фабрика отримала для

людей зарплату, погасила 75-тисячний борг перед бюджетом. А невдовзі нове правління ВАТ «Вутекс» намічає повністю розрахуватися з боргами, вийти зі своєю продукцією на зовнішній ринок. Для цього вже є реальні домовленості. Запропонувати своє взуття і силіковим структурам.

Звичайно, перед керівництвом підприємства ще багато проблем — і фінансових, і кадрових, і технічних, і не все ще дається у розумовому управлінні. Та сталося найголовніше — фабрика відродилася.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницький.

ІГРАШКА В ГЕОПОЛІТИЧНИХ БИТВАХ?..

Створення НАК «Нафтогаз України» суперечить національним інтересам держави

УКРАЇНІ нема що запропонувати світові, крім своєї території як транзитної зони, мосту, який з'єднує Європу з Східною Європою. Ця сентенція українських мислителів першої чверті століття залишається актуальною і донині. Інтеграція України у світове товариство нині можлива лише за умов використання нашої державою вигідного географічного становища та транзитно-промислового потенціалу, що є запорукою не лише успіху на міжнародній арені, а й подолання Україною економічної кризи та досягнення стабільності. Однак дії лідерів виконавчої влади сьогодні не дають підстав сподіватися на те, що Україна використає свій історичний шанс і стане учасницею міжнародних проектів XXI століття. Цьому насамперед заважає розбудова диктатури державного монополістичного капіталізму в Україні на чолі з Президентом Л. Кучмою. Створення національних акціонерних компаній «Хліб України», «Енергоатом» та «Вугілля України» дедалі ускладнюють шлях до вільної економіки. А поява НАК «Нафтогаз України» може спричинити катастрофічні наслідки...

Розвинуті європейські держави мають намір забезпечити майже 30-процентне зростання потреб в енергоносіях за рахунок експорту центрально-азиатської нафти та газу. Зв'язи участь у побудові системи транспортування енергоносіїв з Прикаспійського регіону до Європи, Україна може стати в один ряд держав Європейського континенту, створити можливості для використання свого промислового та інтелектуального потенціалу, подолати економічну, політичну та соціальну кризи. І навпаки, якщо держава не скористається цим історичним шансом, вона ризикує на довгі десятиліття залишитися центральноєвропейською «банановою республікою», іграшкою в геополітичних битвах наддержав, країною з рівнем життя, характерним для країн «третього світу».

Сьогодні наша держава, крім території для прокладання найкоротшого маршруту трансконтинентальних транспортних шляхів, має й інші вагомні підстави для того, щоб її розглядали як серйозного конкурента у боротьбі за право міжнародного транспортування прикаспійських енергоносіїв. Діючі українські магістральні газопроводи є одними з найсуспільніших та найнайдієвіших у світі. Запас політичної стабільності всередині держави, незважаючи на вкрай тяжке економічне становище, залишається одним з найбільших серед держав континенту. А це чини не провідний чинник системи транзитних енергоносіїв, так само, як і високий інтелектуальний потенціал української робочої сили, висока культура виробництва.

Отже, справа лише за керівництвом держави, яке має докласти всіх зусиль для відвоювання належного місця країни на світовій арені. Але, на жаль, сьогодні, на тлі політичної кризи в парламенті, спостерігаємо такі дії виконавчої влади, які кардинально суперечать ідеології захисту національних геополітичних та економічних інтересів України.

Однак Президент Кучма та його оточення намагаються реалізувати план остаточного вилучення нашої держави з простору світових тенденцій і посідання вилученого їй міжнародним тінтовим капіталом місця країни «третього світу». Така позиція досить зручна для продовження процесу знищення національних багатств, природного та інтелектуального потенціалу на користь нечистих на руку іноземних дідків. Ідеться про «реформування» нафтового сектора економіки України взагалі та створення (згідно з Указом Президента Кучми №151/98 «Про реформування нафтогазового комплексу» від 25 лютого 1998 р.) національної акціонерної компанії «Нафтогаз України».

Правові аспекти

Реакцією парламенту на підписання Президентом цього указу, а також ухвалення Кабінетом міністрів України постанови за номером 747 «Про утворення Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» від 25 травня 1998 р. можна вважати конституційне подання групи депутатів від різних фракцій до Конституційного суду з вимогою визнати незаконними ці документи, а також створення Президентом Л. Кучмою та урядом В. Пустойтенка НАК «Нафтогаз України». Під цим поданням поставили

підписи 50 депутатів, серед яких — більшість парламентських політичних сил. Влатися до засудження дії глави держави їй змусила суперечність рішень щодо національних інтересів держави, Конституції та чинного законодавства.

Зокрема, засновниками господарчого об'єднання, яким є НАК «Нафтогаз України», згідно з рішенням Президента та уряду, є кошти державного підприємства, 100 % їх акцій належать державі, а також ті акціонерні товариства, пакети акцій яких є власністю держави.

Однак такі зміни, передбачені виконавчою владою, суперечать статті 7 Закону України «Про трубопровідний транспорт», який одночасно забороняє зміну власності державних підприємств магістрального трубопровідного транспорту. Згідно із законами України «Про власність» та «Про господарчі товариства» акціонерне товариство є власником свого майна. Отже, Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» має стати власником державного майна, яке передається засновниками, а в такій спосіб порушити вищезгадану статтю закону.

З іншого боку, управління майном в Україні регулюється численними нормативно-правовими актами. Аналізуючи їх, будь-який правник здатний зробити висновок про те, що правом управління майном наділені Кабінет міністрів України, Фонд державного майна, органи приватизації, міністерства та інші, підпорядковані КМУ органи виконавчої влади. Але в жодному разі ніхто не спроможний довести, що Президент України має право втручати у процеси змін форми власності. Українське законодавство, яке і законодавство всіх цивілізованих країн, передбачає заснування господарчих товариств виключно з волі суб'єктів господарювання, а не розпоряджальним рішенням державних посадових осіб, що, до речі, суперечить принципам побудови вільної економіки.

Постанова Кабінету міністрів України «Про створення Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» передбачає створення його у формі відкритого акціонерного товариства. Це означає, що акції такого товариства можуть купувати будь-які інші суб'єкти господарювання, в тому числі й недержавної форми власності. А це суперечить законодавству, що забороняє зміну форми власності магістральних трубопроводів та підприємств нафтогазової галузі, які є стратегічно важливими для нашої держави.

Зі згаданих документів глави держави та найвищого органу виконавчої влади не зрозуміло, як матиме «Нафтогаз України» власне майно (за винятком акцій) і за яким правом? Коли майно буде передано НАК, воно стане його власністю. Проте як «господар» національної компанії може розпоряджатися ним за своїми бажаннями, аж до його відчуження! Що може гарантувати, що такому відчуженню не можуть підлягати й акції НАК, сформовані не в результаті корпоративізації та приватизації?

У цій ситуації стає очевидною загроза приливання акцій іноземним інвестором за такою схемою:

1. Керівництву Національної акціо-

нерної компанії «Нафтогаз України» об'являють необхідність залучення додаткових коштів для проведення ремонтів та технічного обслуговування українських нафтогазоводів. І це може здаватися досить переконливим, адже в підприємств нафтогазової галузі практично немає обігових коштів.

2. Для приваблення додаткових коштів НАК може ухвалити випуск нових акцій та їх продаж резидентам і нерезидентам України. Кількаразові емісії акцій НАК «Нафтогаз України» цілком спроможні забезпечити поступовий перехід стратегічно важливої для України державної власності до рук іноземних господарств.

Внаслідок таких операцій контрольний пакет акцій може стати вже не українською, а іноземною власністю. І ані президентський указ «Про реформування нафтогазової галузі», ані постанову Кабінету міністрів Валерія Пустойтенка, ухвалену на розвиток цього указу, не дають жодних гарантій, що такого не станеться.

Економічні аспекти

Створення НАК призведе до потреби провести корпоративізацію принаймні трьох потужних державних підприємств: державного підприємства Придніпровських магістральних газопроводів, нафтопроводу «Дружба» та держпідприємства «Чорноморнафтогаз». Діяльність яких нині прибуткова. Вони беруть участь у реалізації масштабних та стратегічно важливих для України міжнародних проектів. Серед них: будівництво з'єднувального нафтопроводу «Одеса—Броди», спорудження Одеського нафто-терміналу, проект запровадження газових лінійчиків та реконструкції газотранспортної системи. Реалізація згаданих проектів перебуває на різних стадіях і потребує постійного зацікавлення іноземними партнерами. Втрата учасниками цих проектів своєї фінансової незалежності призведе до уніпіння переговорів, а отже, до уніпіння реалізації самих проектів. Можливість організувати цю роботу в межах новоствореної НАК викликає сумнів, адже компанія існує лише на папері, та і її персонал перебуває у стадії формування і не може розпочати роботу за своєю юридичною адресою. До того ж неважко спрогнозувати, що НАК, статутні документи якої є предметом розгляду судових інстанцій України, не набуде позитивного іміджу серед іноземних партнерів України в галузі реформування нафтогазового сектора. Найімовірніше, потенційні інвестори пасивно очікуватимуть розвитку подій навколо НАК, внаслідок чого країна може програти тендери і не реалізувати свої можливості у транспортуванні до Європи центральноазиатської нафти та газу.

Створення НАК спричинить чимало внутрішніх колізій. Навіть формальне виконання вимог Закону України «Про трубопровідний транспорт» щодо заборони приватизації майна магістральних трубопроводів передбачуватиме розподіл майна державного підприємства Придніпровських магістральних газопроводів, нафтопроводу «Дружба» та держпідприємства «Чорноморнафтогаз» на таке, яке може стати основою для корпоративізації і не підлягати приватизації. Такий розподіл майна вимагатиме інвентаризації всіх трьох підприємств, що потребує значних фінансових витратків та виконання великого обсягу практичних робіт. Утепер можна казати, що всі витрати на проведення цих робіт лягнуть на згадані державні підприємства, позаяк НАК не має власних коштів.

Втрата фінансової незалежності підприємств, що увійдуть до складу НАК, полягатиме також і в тому, що дивіденди, нараховані від прибутку цих підприємств, тепер надходитимуть на рахунок НАК.

Усі вади та економічну шкідливість створення НАК добре розуміють і трудові колективи, і керівництво всіх

трьох державних підприємств. У грудні минулого року, за два місяці до підписання Президентом горезвісного указу, з протестом проти планів створення НАК виступили учасники другого з'їзду профспілки працівників нафтової та газової промисловості України. У грудні цього року з таким протестом виступили трудовий колектив держпідприємства «Чорноморнафтогаз», який закликав Держнафтогазпрому України, президента НАК Ігоря Бакая, профспілку працівників нафтової та газової промисловості до руйнування цілісного майновий комплекс підприємства, який ефективно працює.

Геополітичні аспекти

Випадок зі створенням НАК «Нафтогаз України» є ілюстрацією напроцуд дивного намагання влади спочатку створити юридичну особу, а згодом підшукати проект, який вона спроможна реалізувати.

Для прикладу можна навести плани створення міжнародного консорціуму для спорудження Одеського нафто-терміналу та з'єднувального нафтопроводу «Одеса—Броди». Схема створення такого консорціуму свого часу отримала позитивну оцінку провідних нафтогазових компаній світу — учасників проекту видобутку каспійської нафти. Залучення їх до реалізації проекту створення міжнародного консорціуму та побудови Одеського терміналу і нафтопроводу «Одеса—Броди» могло б стати стратегічно важливим кроком, позаяк обидва ці об'єкти мали б бути частиною євразійського нафтогазового коридору і забезпечити Україні гарантовану участь у цьому проекті XXI століття.

Використання українських нафтогазових об'єктів у транспортній до Європи каспійської нафти дало б можливість державі не лише поліпшити свій економічний стан та подолати принизливу енергетичну залежність від Росії, а й створити умови для прокладання української територією залізничних, автомобільних та телекомунікаційних трансконтинентальних коридорів. Це перетворило б нашу країну у важливу ланку світової системи розподілу праці і гарантувало б економічну стабільність на довгі десятиліття.

А сьогодні ми спостерігаємо протилежний процес. Створення НАК унеможливило використання останнього (після добровільного ядерного роззброєння та подолу Чорноморського флоту) геополітичного козиря України. Руїниться усталена ефективна система єдиних майнових комплексів державних нафтогазових підприємств. А на їх руїнах з'являється нова бюрократична надбудова, яка нічого не виробляє, а лише готує мати цілу армію чиновників.

Успереч домовленостям зі Світовим банком та урядом США Президента України Кучми про створення в Україні енерготику, діяльність НАК неодмінно призведе до монополізації видобутку, транспортування та реалізації енергоносіїв у країні, гальмування переходу на ринкову систему відносин між продавцем і покупцем та запровадження біржової системи торгівлі.

Будь-який монополіст, а надто той, що має підтримку найвищих посадових осіб держави, зацікавлений у збереженні ручного управління ринком, коли чинник політичного впливу переважає економічну доцільність.

Отже, Україна ризикує постати у XXI столітті перед усім світом державою, в якій панують не цивілізовані економічні відносини, а монополістичний державний капіталізм. Це може призвести до ізоляції держави від світових магістралей розвитку, перетворити нас у мешканців третьосортної країни та зробити заручниками міжнародного тінтового спекулятивного капіталу.

Григорій ПИСАРЕВСЬКА.

Читацький мікрофон

Коса і сонце обранцям не завадять

Усім депутатам ВР треба тимчасово скласти свої мандати і роз'їхатися по виборчих округах. Там разом з виборцями дружно взятися за коси. Після місячної перерви повернутися під купол ВР. Розумію, що утримувати Верховну Раду державі накладно, а розігнати, щоб обрати новий склад, грошей катма. Тому депутатам треба виховувати. Фізичною працею.

В. СЛІСЕНКО.

Розділена Одеської області.

Попрацюйте головою, а не ліктями

Хіба ми для того обирали депутатів, щоб вони під час голосування кидали чисті папірці? Балакають про економіку, про те, як вивести країну з кризи. А що їм заважає вивести? Ці гігантські думки годинами обговорюють, і в куларах, і на робочих місцях, як вибрати з сідала лівих чи правих, та ніяк не можуть знайти компроміс.

У Фінляндії свого часу на будівництві гідроелектростанції три дипломованих інженери керували роботою трьох тисяч робітників. Таку саму за розмірами Київську ГЕС споруджували теж три тисячі робітників, тільки ними керували аж двісті інженерів, причому кожен вважав, що він надмірно звантажений роботою. Ось так і у Верховній Раді. Зазвичай меншість підкоряється більшості, чому б не ввести таке і в парламенті?

Станіслав БОРЗОВ, пенсіонер.

Хмельницький.

Ви нам писали

Мав право — отримав житло

Овруцькому районному держадміністрацію листа п. Бабича з села Норинськ Овруцького району розглянуто.

Згідно із Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», в Житомирі йому виділено чотирьохкімнатну квартиру. Автортранспорт, передбачений згаданим законом, Бабичу також буде виділено.

В. НЕВМЕРЖИЦЬКА, завідувачка відділу у справах ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС Овруцької районної держадміністрації.

Слідами виступів «ГУ»

Кошти знайдено

На статтю, надруковану в газеті під назвою «На холостих обертках» (05.06.98 р.), управління культури Запорізької обласдержадміністрації повідомляє: питання ремонту та реконструкції обласного українського музично-драматичного театру сьогодні вирішується. З резервного фонду Кабінету міністрів України та обласного бюджету виділено кошти для ліквідації аварійного стану та ремонту приміщення театру, визначено робочу групу.

Проведення ремонту контролює голова обласдержадміністрації.

Л. СМІЧЕНКО, заступник начальника управління культури Запорізької обласдержадміністрації.

У ЧАДУ СЛАВИ

Прошу слова

Час уже, як на мене, привернути увагу до величного явища в столиці нашої держави. Адже його слід було б сприймати за символ нашого союдогенія.

Ось їхав одного разу з попутниками лівим дніпровським берегом. Знайомі мільйони шепіт про красу златоголавого Києва наразі змінили на гучне здивування: що то пораворуч за стовп сірого туману розпливається? Я пояснити тоді не зміг, лише твердив, що в тих місцях заводів немає. А наступного дня нам дух захопило. Треба було терміново потрапити на фанікулер. По дорозі до Михайлівської площі щось у нас сталося з очима. З'явилася різкачка повік, слізливість. А коли вийшли з-за вуличного рогу на простір, то кинулися відразу назад. Потужний східний вітер ніс на нас хмари білостої цементної кривави в суміші із сніжним димом від працюючої техніки.

Та невдовзі нова тушетина несподіванка вразила так, що й вигуків не знайшлося. Оце відбувалося вже на широкій і славетній Софійській площі. Геть уся вона ревіла, чадала, рухалася. Бульдозери, скрепери, трактори, автокрани, цементовози, самоскиди. Зрівнювало асфальтові покриття площі — від краю до краю. Тож адміністрація міста, зневажаючи

цінності конкретних людей, сама забезпечила негативне сприйняття її заходів у житлових зонах.

А унікальність території та її забудови — історична, виняткова — хіба не потребує особливо обережного ставлення? Це докладно описувати просто-таки ніяково, бо відповідні фахівці безліч разів висвітлювали вражливості дерев'яної зони навіть щодо легкових машин, тоїчніше, вихлопних газів від їх узавичайного потоку.

Хочу закликати до ініціативи адміністрацію Президента України: зберіть, будь ласка, за «круглим столом» представників і від крутих, і від страждених, і від мудрих науковців, у тому числі гуманітарів, та забажайте публічно виважених рекомендацій стосовно сучасної розбудовчої діяльності в Україні. Мені особисто бажано б знати: чи існують права людини на конкретних територіях нашої держави?

Кожний читач, гадаю, відчув, що я, власне, проти самих ідей добудови, перебудови, розбудови нічого не маю. Справа — у способках.

Ростислав МАМЧИЦЬ.

Київ.

ГОЛОВОЮ миськивкоюму знам'яни обрали Михайла Нестерова. І, схоже, не помилували. В районці всі кожний свій — залізничник, і їм добре відома династія Нестерових. З чим призначення пов'язане становлення, розбудова і сьогоднішній день вузлових станцій.

Світлим рядком

Ця розповідь сусіда по купе стала початком заочного знайомства з головою Знамянського в. конкомку. Пізніше надійшов лист влячних місцевих жителів, котрим Нестеров посприяв у розв'язанні проблем матеріального плану. А через тиждень я сидів у кабінеті лова. День прийому громадян збігся з днем народження Михайла Олександровича. Злинувало, що в приймальні практично не юрмився люд у позі висячених краваток. А коли й заходили з поздовженнями до пана мера, у тому числі й колишні станційні співробітники, господар при гостеві не червонів, не губився і не кидав багатозначних поглядів. Оця стриманість і поважність якраз і виявляли його однозначне ставлення до всеспринкливого колінопоклоніння як до явища.

Найтепліше Михайло Нестеров зустрів станційних колег. Інакше бути не могло — син залізничника пройшов усі посадові

шаблі, 12 років керував колективом станції, що входила і входить до четвірки кращих в Україні.

І досі працював би начальником, якби не випало. Приїхав одного разу керівник Одеської залізничної, поспілкувався з Нестеровим п'ять хвилин, похвалив територію, і слід його прохолот. А через кілька днів начальник позбувся нелегкого порфеля. За бур'ян на коліях, кажуть. Суд поновив Нестерова на роботі (оєсит не врахував «дрібнички»: начальником станції Михайла Олександровича обрах колектив). Та повертається на посаду Нестеров принципово відмовився. Його виживання почалося давно — кланяться не хотів, за колектив стояв горюю. Тоді йому вичливо пропонували капітулювати. Як ти, мовляв, працюватимеш з начальником, коли той бачить на твоєму місці іншого?

— Мені з людьми працювати, а як йому з мною — його проблеми, — від-

повів тоді незручний підлеглий.

Ситуація повторилася, і Нестеров пішов. Пішов переможцем. А тут передвиборчий марафон розпочався, і його висунули кандидатом у мери. Він погодився, бо як господарник був готовий до керівництва містом. Знам'яниці це знали і з дев'яти кандидатів обрали головою саме його.

... І ось він сидить у найвищому кріслі і приймає виборців з їхніми «дріб'язковими» проблемами.

У день його приїзду енергетики відімкнули струм від насосів волокану, і місто залишилося без води...

Сивочолий ветеран з орденськими планками просив надати матеріальну допомогу: «Соромно, вибачте, але вимушений...»

Комуняльники на межі зриву — чорну роботу виконують, а зарплати катма...

Із 37 тисяч населення Знамяни 10 тисяч — пенсіонери. Врахуйте ще дітей, безробітних. Усі потребують допомоги, а кісень у вигляді податків до бюджету надходять практично тільки від п'ятитисячного колективу залізничників.

Чи бачить професіонал-залізничник світло в кінці тунелю?

— Бачу, але за умови виправлення збоченої політики формування місцевого бюджету, — сказав голова і намалював безрадні картину сьогоднішнього.

Ця викривленість передусім у тому, що на реалізацію закону про місцеве самоврядування Київ залишає периферію мізерні бюджетні кошти. А допомагають обирати міста і райони керівники галузей, що структурізуються. Ті самі енергетики, наприклад, залізничники. Останні, як з'ясувалося, усе викручують за пасажирські і вантажні перевезення щодоби забирають... до Одеси.

— Або таке: у Знамяни підприємствинитом зайнято 1300 чоловік, а патентів мають 200, — зазначає Михайло Олександрович. — Начебто збитково працюють. Повірте в це? А як вам такий факт: новий українське роз'їжджає в «Мерседесі» і отримує субсидію на сплату комунальних послуг...

... Коля не буває тільки прямою. Михайло Нестеров, обравши її раз і назавжди, прямує нею впевнено і гідно. Більше б на тому шляху зеленого світла!

Іван ІЛЛІШ.

Репліка

Хочеш стати демократом? Пий!

Чого ми тільки не наслукалися, не надивилися останнім часом! Потроху звикаємо до, м'яко кажучи, неординарних висловлювань неординарних особистостей.

Доводилося вже чути, що Ісус Христос був українцем, що земля цивілізації зародилася на берегах Славутича, що українська мова дуже давня і прийшла до нас із самого Марса.

А тут іще одна новина. Виявляється, українська горілка з перцем виробництва «АЛКО» (Київ) — найдемократичніша горілка держави. Про це свідчать етикетки.

Цікаво, чи знають про це наші демократи? І чи можна стати справжнім демократом, коли не п'єш найдемократичнішу горілку? Питання, звичайно, філософське...

Ще з одним відкриттям вас, панове!

Володимир ТРАПАСЕНКО, постійний читач.

Вірш з конверта

Не жалейте мене...

Я не хочу, чтобы меня жалели...
Чтобы смущались, отводяли взгляд,
Чтобы при встрече лица
суровели...

Не надо слов: глаза все говорят.
Я не хочу, чтобы меня жалели...
Мое пущай останется при мне.
Вотж стою ребром, как на гудил:
Кто проитрет? Кто быть на коне?
Я не хочу, чтобы меня жалели...
Здоровье — для нации нужней.
А мы — отшельники, мы в обществе — изгой,
Мы — лишній груз, обуза

Я не хочу, чтобы меня жалели...
Больные — пред здоровыми
в долгу.

Поддержку — да, приму.
Не на словах, на деле.
Подачки принимать — увольте,
не могу.

Я не хочу, чтобы меня жалели...
Да! Так легко сползает на бегу.
Всем тяжело сейчас, все на пределе.
Но инвалдом жить —
не дай Бог и врагу.

Андрей ЦИРУЛЬНИК.

Дружківка
Донецької області.

Соціально напруженість створює... Міністерство юстиції

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про товарну біржу», ухвалений 1991 р., прирівняв біржовий договір купівлі-продажу до нотаріального засвідчення. Однак у квітні 1998 р. Мініюст роз'яснив, що всі угоди, в тому числі раніше здійснені (у кількості понад сто тисяч), з продажу квартир, укладені на товарних біржах, підлягають нотаріальному засвідченню. Цим непрямо заявлено також, що вся колосальна робота з приватизації квартир у певному розумінні незаконна, бо приватизаційні документи нотаріально не засвідчувалися і немає законів, які звільняють від цієї процедури. Приголомшуюча правова вакханалія!

Точка зору

Перший заступник міністра юстиції Бронислав Сичинський підписав 10 квітня поточного року лист № 17-12/44, у якому сказано: «Коли хоча б однією із сторін є громадянин, вважаємо, що такі договори, укладені і зареєстровані біржово з дотриманням закону, підлягають обов'язковому нотаріальному засвідченню. Невиконання цієї умови згідно зі ст. 47 ЦК робить договір недійсним. Що передувало цьому? За законом «Про товарні біржі»,

біржовий договір купівлі-продажу (на практиці це, переважно, квартири, хоча оформляються також договори на дачі, автомобілі, гаражі) прив'язували до нотаріального засвідчення. Права бірж підтверджені також лист Мініюст № 10-390-307 від 19.08.92 р., який звертає увагу «на неприпустимість нехтування вимогами чинного законодавства щодо договорів, зареєстрованих на біржах». 1995 р. наказом Держжитлокомунгоспу Укра-

ни № 56 (зареєстровано Мініюстом 19.01.96 р.) до переліку правовстановлюючих документів було включено договори купівлі-продажу об'єктів, зареєстрованих біржово. Поданий на розгляд Верховної Ради проект закону «Про внесення доповнень і змін у Закон України «Про товарну біржу», який передбачає введення обов'язкового нотаріального засвідчення всіх біржових договорів із нерухомістю, так і не було прийнято.

У документі Мініюсту поки що нічого не сказано про визнання дійсності приватизації квартир через відсутність нотаріального засвідчення, але всю підготовчу роботу для цього, як бачимо, вже зроблено.

У газеті «Бизнес» (27.04.98 р.) начальник управління юстиції Луганської області Людмила Павлова, наприклад, нагадує: «У ст. 227 Цивільного кодексу чітко записано, що угоди, тобто договори купівлі-продажу (а до них належать договори обміну, дарування щодо житлових бу-

дінків) обов'язково підлягають нотаріальному засвідченню».

Наявність суперечностей у законодавстві не є новиною, вона, на жаль, неминуча в період докорінного реформування правової системи. Є чіткі шляхи подолання суперечностей: діє остання норма вищою або рівного акта (лист не може скасувати закон), застарілі норми оперативно скасовуються і замінюються. Тобто відповідні зміни до Цивільного кодексу необхідно внести, і підготовка пропозицій законодавців, нагадування і відстеження змін входять у службові обов'язки

неможлива (наприклад, через відсутність продавця), визнання права власності на підставі біржового договору, які публікують в газетах, доведеться домагатися через суд.

Коли врятувати, що багато хто з продавців квартир були люди, які емігрували в США, Ізраїль, Канаду, Росію, то знайти їх і привести до українських нотаріусів буде важче, ніж африканських носорогів. Окрім того, чимало квартир продавали по кілька разів, і зібрати всіх, навіть коли вони громадяни України, загалом неможливо.

Серед біржових покупок квартир, особливо багатокімнатних, було чимало іноземців. Можна лише уявити, як якийсь посол або представник міжнародної організації через два-три роки після придбання житла доведиме в суді свої права на нього за умов, коли один колишній господар кімнати спився, а другий мешкає в Новій Зеландії і поштою заперече факт продажу. Це будуть процеси століття!

Колись у Катарику, що на Київщині, місцевий житель мене пояснив, як відбувалося розкуркулювання у 30-ті роки. Він казав так: «У замкових селян вибирали всі і вони йшли на все». Нині держава знову робить замах на власність. Чого чекати від постраждалих?

Нинішні страйки Міністерства юстиції здаються чимось незначним, і воно вносить свій вкрайній вклад у розпалення соціальної напруженості.

Важко сподіватися на значні іноземні інвестиції в Україну, коли ситуація у нас така нестійка. Дивлячись на те, що коїть Мініюст зі своїми громадянами, легко зрозуміти, що з іноземними компаніями і громадянами у нас можуть вчинити ще краще.

Тимофій ПЕТРЕНКО.

НІЯКОГО протистояння Коментар

двох безумовно важливих інституцій, нотаріату та біржі, на сьогодні не існує, оскільки діяльність бірж характеризується як суто економічна категорія. Такий висновок впливає зі статті 1 закону «Про товарну біржу», відповідно до якої товарна біржа є організацією, що об'єднує юридичні і фізичні осіб, які здійснюють виробничу та комерційну діяльність, і має на меті надання послуг в укладенні біржових угод, виявленні товарних цін, пошук і пропозиції на товари, вичення, упорядкування і полегшення товарообігу та пов'язаних з ним торговельних операцій. А нотаріат — це система органів і службових осіб, на яких покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, здійснювати інші нотаріальні дії, передбачені цим законом, з метою надання їм юридичної достовірності (ст. 1 закону «Про нотаріат»), — вважає начальник управління нотаріату і ліцензування юридичної практики Мініюсту України Наталія Крукосек, яка коментує ситуацію, пов'язану з купівлею-продажем та нотаріальним посвідченням операцій з нерухомістю.

Здійснення нотаріальних дій на Україні покладено на нотаріусів, які працюють у державних нотаріальних конторах, державних нотаріальних архівах (державні нотаріуси) або займаються приватною нотаріальною практикою (приватні нотаріуси). У випадках, передбачених законом, нотаріальні дії можуть бути здійснені уповноваженими на це службовими особами виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад, консульськими та дипломатичними установами України.

Угоди, зареєстровані на біржі, не прив'язуються до нотаріального посвідчення, а лише підлягають подальшому нотаріальному посвідченню. До нотаріального посвідчення документів прив'язуються тільки документи,

Біржі і нотаріат: чи є причини для протистояння?

складені згідно з вимогами ст. 40 закону «Про нотаріат». Перелік таких документів вичерпний і не підлягає розширеному тлумаченню. У зв'язку з чим при звичайній реєстрації на біржі, наприклад, угоди про купівлю-продаж будинку взагалі відсутній момент посвідчення права власності фізичної особи на такий будинок.

Головним аргументом представників біржі є те, що закон «Про товарну біржу» було прийнято набагато пізніше дії Цивільного кодексу, і тому діяти мають встановлені ним форми угод купівлі-продажу та міни (обміну), а не норми Цивільного кодексу.

Хочу звернути увагу на безпідставність такого твердження, адже постановою Верховної Ради України від 10 грудня 1991 року «Про порядок введення в дію Закону України «Про товарну біржу» передбачено необхідність внесення на розгляд Верховної Ради пропозицій про приведення законодавчих актів України (отже, і Цивільного кодексу) у відповідність із цим законом. Але ні до ст. 227, ні до ст. 242 Цивільного кодексу відповідних змін внесено не було. Тож статті, що передбачають обов'язковість нотаріальних форм, продовжують діяти.

Якщо порівняти обов'язки нотаріуса та члена біржі, то діяльність нотаріуса спрямована перш за все на сприяння громадянам, підприємствам, установам та організаціям у захисті їхніх прав та законних інтересів, роз'ясненні прав і обов'язків, попередженні наслідків нотаріальних дій, щоб юридична невідомість не могла бути використана їм на шкоду. Крім того, нотаріус зобов'язаний відомовити у нотаріальній дії, якщо вона не відповідає законодавству України або міжнародним договорам (ст. 5 закону «Про нотаріат»).

А обов'язки члена біржі спрямовані виключно на додержання статуту біржі, правил біржової торгівлі, різних загальних зборів членів біржі та біржового комітету, провадження розрахунків за своїми угодами відповідно до правил біржової торгівлі та своєчас-

не інформування біржового комітету про зміни у своєму фінансовому становищі, сплату членських внесків та ведення обліку угод за формою, визначеною правилами біржової торгівлі, тощо. Тобто, обов'язки члена біржі спрямовані на захист прав та інтересів біржі.

На мій погляд, особливої уваги потребує розгляд нормативного визначення ступеня відповідальності нотаріуса та члена біржі.

Відповідно до ст. 54 закону «Про нотаріат», нотаріус не відповідає за відомі змислом послідовності ним угоди вимогам закону та дійсним намірам сторін.

Зацікавлена особа, яка вважає неправильною вчинену нотаріальну дію або відмову у вчиненні нотаріальної дії, вправі подати про це скаргу до районного (міського) суду за місцезнаходженням державної нотаріальної контори, державного нотаріального архіву чи робочого місця приватного нотаріуса (ст. 50 закону «Про нотаріат»).

Шкода, заподіяна особою внаслідок незаконних дій або недбалості приватного нотаріуса відшкодується в повному розмірі (ст. 27 закону «Про нотаріат»). Шкода, заподіяна особою внаслідок незаконних або недбалих дій державного нотаріуса, відшкодується в порядку, передбаченому законодавством України (ст. 21 закону «Про нотаріат»).

Відповідальність учасників та працівників біржі за невиконання або неналежне виконання правил біржової торгівлі регулюється цими самими правилами. Здебільшого це санкції, які застосовуються самою біржею у вигляді штрафів або позбавлення брокера права брати участь у торгах.

Тобто, на мій погляд, питання відшкодування заподіяної нотаріусом чи членом біржі шкоди навіть не потребує коментарів.

Статтею 15 закону «Про товарну біржу» встановлено, що біржовою операцією визнається угода, яка відповідає сукупності таких умов: якщо вона являє собою купівлю-продаж, поставку та обмін товарів, допущених до обігу на товарній біржі; якщо її учасника-

ми є члени біржі; якщо вона подана на реєстрацію та зареєстрована на біржі не пізніше наступного дня за здійсненням угоди дня. Крім того, біржові операції дозволяється здійснювати тільки членам біржі або брокерам.

Брокери є фізичними особами, зареєстрованими на біржі відповідно до її статуту, обов'язки яких полягають у виконанні доручень членів біржі зі здійснення біржових операцій шляхом підписування контрактів і подання здійснених ними операцій для реєстрації на біржі.

Що стосується оплати, то за нотаріальні дії державні нотаріуси справляють державне мито, яке у повному обсязі зарховується до державного бюджету. Тимі же про які 20% на користь Міністерства юстиції мова взагалі не може йти (ст. 6 декрету Кабінету міністрів «Про державне мито», ст. 19 закону «Про нотаріат»).

Приватні нотаріуси за нотаріальні дії справляють плату, розмір якої визначається за домовленістю між нотаріусом та громадянином або юридичною особою (ст. 31 закону «Про нотаріат»).

Це один важливий момент.

Відповідно до ст. 2 декрету Кабінету міністрів від 26 грудня 1992 року № 13-92 «Про прибутковий податок з громадян» об'єктом оподаткування у громадян, які постійно проживають в Україні, є сукупний оподатковуваний дохід за календарний рік (що складається з місячних сукупних оподатковуваних доходів), одержаний з різних джерел як на території України, так і за її межами. При визначенні сукупного оподаткованого доходу враховуються доходи, одержані і в натуральній формі, і в грошовій (національній або іноземній валюті).

Пунктом «в» статті 5 цього декрету встановлюється, що до сукупного оподаткованого доходу, одержаного громадянами в період, за який здійснюється оподаткування, не включаються суми, одержувані в результаті відчуження майна, що належить громадянам за правом власності, за нотаріальне посвідчення якого сплачується державне мито, крім доходів, одержуваних від реалізації продукції та іншого майна в результаті здійснення підприємницької чи іншої діяльності з метою одержання доходу.

Враховуючи це, що реєстрація угоди на біржі не приносить до її нотаріального посвідчення, зазначені особи зі суми одержаного доходу повинні платити прибутковий податок за ставкою 20 %.

Тож я ще раз підкреслюю: немає протистояння між нотаріатом та біржами. В кожного свої цілі та свої завдання, і тому, на мій погляд, узагалі відсутній предмет суперечки.

ПОНЕДІЛОК, 20 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Доброго ранку, Україно!
08.05 16.10, 19.45 Національний хіт-парад.
08.10 Сerial «Час кохати».
09.10 Три крапки.
09.30 Шоу Бенні Хілла.
09.40 Телефільм «Якщо динозавра».
10.10 «Арте» — кінофестиваль.
11.10 Мультифільм.
11.30 Національний хіт-парад. Топ-10.
12.00 УТН.
12.15 Естрадний концерт.
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Мультифільм.
15.40 Концерт спортивно-танцювальних ансамблів «Пілюс».
16.15 «Незакінчене кохання». Фільм 6.
16.30 Мультифільм «Шаркі та Джордж».
17.00 Сerial «Челенджерс».
18.00 УТН.
18.15 Сerial «Час кохати».
19.15 Саме твоє.
20.10 Шоу Бенні Хілла.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.50 Футбол від УТН.
22.20 Сerial «Водні шпирі».
23.10 Три крапки.
00.00 Фінансовий огляд.
00.10 «Слов'янський базар»-98. Конкурс молодих виконавців.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Аудиторія.
10.30 Закон є закон.
10.45 Світанок нахал. Контакт (Людмила Суслистова, Світлана Ісаківна, М. Драгоманов. Урок німецької мови.
11.55 Закон є закон.
12.00 Із любов'ю і пісню.
12.40 Худ. фільм «Спірага».
14.00 Закон є закон.
14.05 Док. фільм «Збирач слави козацької».
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Сніданок з «1+1».
08.00 Сerial «Доктор Кайн».
09.15 Сerial «Марія».
10.00 16.00 Програми УТ-2.
10.10 Сerial «Пристрасті».
17.00 Телефільм «Прогоди Бріско Каунті-молдовського».
17.30 Хіт-парад.
18.05 Сerial «Перші поцілунки».
18.30 Сerial «Доктор Кайн».
19.30 ТСН.
20.00 Вечір комедії. Худ. фільм «Жандарми одружуються».
21.45 Ток-шоу Табу.
21.55 Телефільм «Поліція Нью-Йорк».
23.15 ТСН.
23.45 Нінчій кінозал представляє. Худ. фільм «Ніжна шкіра».

УТ-3

«ІНТЕР»

13.00 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерв'ю.
18.10 Телефільм «Поховані таємниці».
18.40 Вдалий мелодію.
18.45 «Давайте обговоримо» з М. Гангольським. «Жінки на продаж: рабство ХХ століття».
19.10 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Поборюй». «Час».
20.10 Сerial «Безмовний свідок».
21.40 Вчасно.
21.50 Інтерперт.
22.00 Прогноз погоди.
22.10 Детектив «Адвокат». 1 серія.
22.20 Поборюй.
22.30 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.40 Фільм О. Германа «Перевірка на дорогах».
01.20 Прогноз погоди.

КДТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
14.00 Сerial «Мрії та дзеркала».
14.25 Мультифільм.
14.50 Худ. фільм «Сарі, будемо!».
15.45 Правичин.
15.55 Шлягер представляє.
16.45 Сerial «Мрії та дзеркала».
17.30 За київським часом.
07.10 СІТ.
07.20 Медичний шотландець.
08.10 Дай п'ять.
08.10 Дитяча програма «Антресоль».
12.30 Мультифільм.
12.40 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 7.
13.00 Телефільм «Доктор Фінлі» 3 серія.
13.45 Концерт Романа Карцева. Частина 1.
14.40 Худ. фільм «Місто майстерів».
16.00 Посольства в Україні представляють. Словація.
20.30 СІТ.
20.50 Дай п'ять.
21.00 Дитяча програма «Антресоль».

ТЕТ

21.15 Новини шоу-бізнесу.
21.45 Миски новини.
21.55 «Одні з Європи» (новий ринок на станції метро «Петрівка»)
22.00 Майкл Дуглас та Кетлін Тернер (фільм) «Піра».
00.00 Крамничі старожитності.
00.30 Нінчій кінозал: худ. фільм «Золота куля».

ІСТУ

07.00 Мистецький канал «Територія А».
08.00 Хіт-парад.
08.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітичний тижневик (ТА «Віна»)
09.00 Прихована камера.
10.00 «Альф».
10.10 «Альф».
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу».
11.00 «Аладдин».
11.30 «Скульптура віщує надії». Документальний фільм.
12.00 Сторінки дитячого фестивалю «Надя».
13.00 «Візит».
14.00 «Час».
14.30 «Красуна чудовисько».
14.40 «Візит».
15.30 Мистецький канал «Територія А».
16.30 Отак і живемо.
17.00 «Аладдин».
17.30 Футбольна планета. Тижневий огляд.
18.30 «Слід криз».
19.30 «Альф».
20.00 «Булвар Сансет. Лос-Анжелес».
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радио 101FM».
21.00 «Команда мрії».
21.30 Вечірні вісті (ТА «Віна»)
22.00 «Кенгі і Лейси».
23.00 Інформаційний вісник.
23.30 Люди.
00.00 Мистецький канал «Територія А».
01.00 Програма передач на завтра

Новий канал

08.30 Студія «Ранок».
08.40 Сerial «Четвірка неочікуваних нахаб».
09.30 Худ. фільм «Адвокат».
10.40 Худ. фільм «Самозабуття».
12.10 Худ. фільм «Дівчина із банку».
13.30 Худ. фільм «Милостивий коханний».
15.05 Мультифільм.
15.25 Худ. фільм «Діти Ванноши».
17.05 Мультифільм «Тін-Тін».
17.30 Студія «День».
17.45 Сerial «Четвірка неочікуваних нахаб».
18.35 Мультифільм.
18.45 Худ. фільм «Таємниця Сахарі».
19.40 Студія «Вечір».
19.55 Худ. фільм «Незакінчене кохання».
21.45 Мультифільм.
22.00 Студія «Вечір».
22.30 Худ. фільм «Правосуддя закарпатське».
23.55 Студія «Ніч».

ВІВТОРОК, 21 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Доброго ранку, Україно!
08.05 16.10 Національний хіт-парад.
08.10 Сerial «Час кохати».
09.10 Три крапки.
09.30 Фінансовий огляд.
09.45 Телевізійна «Юї, не ходи, Григоріє».
11.00 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.15 Футбол від УТН.
12.45 Концерт спортивно-танцювальних ансамблів «Пілюс».
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Мультифільм.
15.30 Відеофільм «Гат будувати крешу» та висвітлює «Всім люблячим жінкам».
16.30 Мультифільм «Шаркі та Джордж».
17.00 Сerial «Челенджерс».
18.00 УТН.
18.15 Сerial «Час кохати».
19.15 Саме твоє.
19.40 Телефільм «Роксолана». Фільм 2 — «Дружина Халіфа».
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.50 Худ. фільм «Кобб».
23.55 Три крапки.
00.25 УТН.
00.55 Фінансовий огляд.
00.55 «Слов'янський базар»-98. Заключний концерт.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Вихрища аса.
10.30 Закон є закон.
10.45 Телефільм «Я покажу Вам сад».
10.45 Осявітний канал. Урок англійської мови. Урок англійської мови.
11.55 Закон є закон.
12.00 Від «Перехрестя» до успіху.
12.05 Заповнивши стежками Криму.
13.00 Закон є закон.
13.05 Камерний концерт.
13.30 Худ. фільм «Всім люблячим жінкам».
14.40 Закон є закон.
14.45 Мультифільм.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1»».
08.00 Сerial «Район Мелроуз».
09.15 Сerial «Марія».
10.00 16.00 Програми УТ-2.
10.10 Сerial «Пристрасті».
17.00 Телефільм «Прогоди Бріско Каунті-молдовського».
17.30 Хіт-парад.
18.05 Сerial «Перші поцілунки».

18.30 Телефільм «Династія Штрау».
19.30 ТСН.
20.00 Парод. улюблених кінострічок.
21.45 Саме твоє.
22.15 Сerial «Район Мелроуз».
23.15 ТСН.
23.45 Нінчій кінозал представляє. Худ. фільм «Перевірка на дорогах».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Сонячнини.
08.00 Інтерв'ю.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 «Давайте обговоримо» з М. Гангольським. «Жінки на продаж: рабство ХХ століття».
09.10 Телефільм «Поховані таємниці».
09.55 Ук-енд.
10.25 Вдалий мелодію.
10.55 Телефільм «Спеціалізований «Ласифік»».
11.45 «Поборюй» і співаї!.
12.15 Сміхонапорама.
12.50 Інтерв'ю.
13.00 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерв'ю.
18.10 Телефільм «Поховані таємниці».
18.40 Вдалий мелодію.
19.10 Тема.
19.15 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Поборюй». «Час».
20.40 Сerial «Горіш».
21.45 «Поборюй».
21.40 Прогноз погоди.
21.50 Детектив «Адвокат». 2 серія.
22.05 Поборюй.
22.15 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.25 О. Менчикова у сторінній драмі.
01.40 Прогноз погоди.

КДТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
14.00 Сerial «Мрії та дзеркала».
14.25 Мультифільм.
14.50 Худ. фільм «Сарі, будемо!».
15.45 Правичин.
15.55 Шлягер представляє.
16.45 Сerial «Мрії та дзеркала».
17.30 За київським часом.
07.00 СІТ.
07.20 Дай п'ять.
07.30 Миски новини.
07.45 Дитяча програма «Антресоль».
08.00 Це-Ми!
09.30 Миски новини на косяці! 98
11.15 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 7.
11.35 Худ. фільм «Віна Роуз».
13.30 СІТ.
13.40 Мультифільм.
14.45 Освіта.
15.15 Безсмертні старі України.
15.45 Трансформера.
17.15 Ліззі Мей Стюарта.
18.15 Телефільм «Доктор Фінлі» 4 серія.
19.40 «Аладдин».
19.45 Деа — підлога ХХІ сторіччя.
19.50 35 хвилин даку.
20.50 Дай п'ять.
21.00 Дитяча програма «Антресоль».
21.15 Миски новини.
21.25 «Одні з Європи» (новий ринок на станції метро «Петрівка»).

ІСТУ

07.00 Мистецький канал «Територія А».
08.00 Вісті.
08.30 Економічний вісник.
09.00 «Булвар Сансет. Лос-Анжелес».
09.10 Художній телефільм. 1 серія.
10.00 «Альф».
10.10 «Альф».
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу».
11.00 «Аладдин».
11.30 «Скульптура віщує надії». Документальний фільм.
12.00 Мюзична програма «Мхароско».
12.00 «Кенгі і Лейси».
13.00 «Красуна чудовисько».
14.30 Мистецький канал «Територія А».
14.40 Хіт-парад.
14.50 Від «Перехрестя» до успіху.
15.00 Чарівний світ Діснея: 17.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу».
15.30 Мультифільм.
15.40 «Аладдин».
15.50 «Скульптура віщує надії». Документальний фільм.
16.30 «Слід криз».
16.40 «Альф».
16.50 «Булвар Сансет. Лос-Анжелес».
17.00 Художній телефільм. 2 серія.
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радио 101FM».
21.00 «Команда мрії».
21.30 Вечірні вісті (ТА «Віна»)
22.00 «Кенгі і Лейси».
23.00 ОДС представляє. Спортивний тижневик.
00.00 Мистецький канал «Територія А».
01.00 Програма передач на завтра

Новий канал

08.30 Студія «Ранок».
08.40 Сerial «Четвірка неочікуваних нахаб».
09.25 Худ. фільм «Адвокат».
2 серія.

10.40 Худ. фільм «Таємниця Сахарі».
11.00 СІТ.
11.40 Худ. фільм «Особисте життя».
12.30 Мультифільм.
13.30 Худ. фільм «Даміа з каменями».
15.25 Худ. фільм «Монстри».
15.55 Мультифільм «Тін-Тін».
17.45 Студія «День».
18.00 Сerial «Четвірка неочікуваних нахаб».
18.45 Худ. фільм «Таємниця Сахарі».
19.10 СІТ.
19.40 Студія «Вечір».
19.55 Худ. фільм «Востанне, коли я бачив Париж».
20.50 Мультифільм для дорослих.
22.00 Студія «Вечір».
22.30 Худ. фільм «Катіна».
00.00 Студія «Ніч».

СЕРЕДА, 22 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Доброго ранку, Україно!
08.05 16.10 Національний хіт-парад.
08.10 Сerial «Час кохати».
09.10 Три крапки.
09.30 Шоу Бенні Хілла.
09.40 Телефільм «Кобб».
10.10 «Арте» — кінофестиваль.
12.00 УТН.
12.15 Службу народу України!
12.40 Нове покоління.
13.10 Казка.
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Мультифільм на замовлення.
16.10 Телефільм «Фантазія пана Леоніда».
16.30 Мультифільм «Шаркі та Джордж».
17.00 Сerial «Челенджерс».
18.00 УТН.
18.15 Сerial «Час кохати».
19.15 Саме твоє.
19.40 Телефільм «Роксолана». Фільм 2 — «Дружина Халіфа».
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.50 Футбол. Попередній матч Ліги чемпіонів. «Динамо» (Київ) — «Барі Таун» (Уельс).
23.25 Три крапки.
23.55 Фінансовий огляд.
00.25 Національний хіт-парад. Шоу-ринг.
00.55 Худ. телефільм «Вогніні барабани». 1 серія.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Аудиторія.
10.30 Закон є закон.
10.45 Осявітний канал. Урок англійської мови. Урок англійської мови.
11.55 Худ. фільм «Віна Роуз».
12.20 Закон є закон.
12.25 Док. телефільм «Малий лебідь».
12.40 Аскавський епідрі.
13.10 Мультифільм.
13.30 Худ. телефільм «Всім люблячим жінкам».
14.45 Телефільм.
14.55 Закон є закон.
07.00 Програма «Сніданок з «1+1»».
08.00 Сerial «Район Мелроуз».
09.15 Сerial «Марія».
10.00 16.00 Програми УТ-2.
10.10 Сerial «Пристрасті».
17.00 Телефільм «Прогоди Бріско Каунті-молдовського».
17.30 Хіт-парад.
18.05 Сerial «Перші поцілунки».
18.30 Сerial «Династія Штрау».
20.00 Програма «Імперія київ» представляє. Худ. фільм «Луна».
21.45 Сerial «Середочка в програмі «СВ-шоу»».
22.15 Сerial «Район Мелроуз».
23.15 ТСН.
23.45 Нінчій кінозал представляє. Худ. фільм «Голуба бездонна».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Телеанонс.
08.00 Інтерв'ю.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Мультифільм.
08.55 Телефільм «Поховані таємниці».
09.20 Вдалий мелодію.
09.50 Телефільм «Спеціалізований «Ласифік»».
10.40 «Люби мене». Концерт С. Ротару.
11.20 Інтерв'ю.
12.50 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерв'ю.
18.10 Телефільм «Поховані таємниці».
18.35 Ці кумедні тварини.
19.05 Грізний настрий.
19.20 Прямі розмови.
19.40 «Люби мене». Концерт С. Ротару.
20.00 Телефільм «Поховані таємниці».
20.40 Детектив «Адвокат». 3 серія.
21.50 Інтерперт.
22.05 Рішар у комедії «Це не я, а він».
23.45 Поборюй.
23.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
00.05 «Романови: Микола та Олександр». Фільм 2.
01.15 Прогноз погоди.

КДТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.

13.20 Сerial «Мрії та дзеркала».
14.05 Док. фільм «Слов'янський базар».
14.50 Духовне слово.
15.15 Київські міністри.
15.45 Крипа.
16.15 Шлягер.
16.45 Сerial «Мрії та дзеркала».
17.30 За київським часом.

ТЕТ

07.00 Миски новини.
07.10 Дитяча програма «Антресоль».
07.25 СІТ.
07.45 Дай п'ять.
07.55 Даша ретроспектива.
12.30 Сліва дитячий хіт «Чеддік».
13.00 Телефільм «Доктор Фінлі» 14 серія.
13.55 Концерт Іосифа Кобзона.
15.45 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 7.
16.05 Просто собака.
20.30 СІТ.
20.50 Дай п'ять.
21.00 Дитяча програма «Антресоль».

СТУДІЯ

21.15 «Діаг-степ-танс» К. Л. А. С. 1.
21.35 «Одні з Європи» (новий ринок на станції метро «Петрівка»)
21.40 Миски новини.
21.55 «Атомкомедія» представляє...
22.00 Шоу Коннері та Крістіан Слейтер у фільмі «М'я рози».
00.10 Дитячі Харитонові представляють. «Голуба бездонна».
00.40 Нінчій кінозал: худ. фільм «Давай поберемося».

ІСТУ

07.00 Мистецький канал «Територія А».
08.00 Вісті.
08.30 Від «Перехрестя» до успіху.
09.00 «Булвар Сансет. Лос-Анжелес».
09.10 Художній телефільм. 2 серія.
10.00 «Альф».
10.10 «Альф».
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу».
11.00 «Аладдин».
11.30 «Скульптура віщує надії». Документальний фільм.
12.00 Мюзична програма «Мхароско».
12.00 «Кенгі і Лейси».
13.00 «Красуна чудовисько».
14.30 Мистецький канал «Територія А».
14.40 Хіт-парад.
14.50 Від «Перехрестя» до успіху.
15.00 Чарівний світ Діснея: 17.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу».
15.30 Мультифільм.
15.40 «Аладдин».
15.50 «Скульптура віщує надії». Документальний фільм.
16.30 «Слід криз».
16.40 «Альф».
16.50 «Булвар Сансет. Лос-Анжелес».
17.00 Художній телефільм. 2 серія.
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радио 101FM».
21.00 «Команда мрії».
21.30 Вечірні вісті (ТА «Віна»)
22.00 «Кенгі і Лейси».
23.00 Мюзична програма «3 Молоді».
00.00 Мистецький канал «Територія А».
01.00 Програма передач на завтра

Новий канал

08.30 Студія «Ранок».
08.40 Сerial «Четвірка неочікуваних нахаб».
09.30 Худ. фільм «Адвокат». 3 серія.
10.40 Худ. фільм «Таємниця Сахарі».
11.40 Худ. фільм «Пісня Баді».
13.25 Худ. фільм «Сарі, будемо!».
15.40 Худ. фільм «Випробування».
16.15 Атаранга.
16.45 Сериал.
17.30 За київським часом.
07.00 СІТ.
07.20 Дай п'ять.
07.30 Миски новини.
07.40 Дитяча казка».
08.15 Музика.
08.30 «Острів».
10.25 Худ. фільм «Сарі, будемо!».
12.50 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 7.
13.25 Сліва.
13.50 Мультифільм.
14.65 Концерт.
17.45 Спорт.
18.15 Телеанонс.
06.05 Доброго ранку, Україно!
08.05 16.10, 19.45 Національний хіт-парад.
08.10 Сerial «Час кохати».
09.10 Три крапки.
09.30 Шоу Бенні Хілла.
09.40 Телефільм «Кобб».
10.55 Сто чуда світу.
11.00 Худ. фільм «Чотири листи фаворита».
13.00 Національний хіт-парад. Шоу-ринг.
12.00 УТН.
12.15 Із любов'ю і пісню.
12.45 Естрадна мозаїка.
13.55-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Сначало.
15.40 Назначення.
16.30 Мультифільм «Казки вулиці Брок».
18.00 УТН.
18.15 Сerial «Час кохати».
19.15 Саме твоє.
20.10 Шоу Бенні Хілла.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.

ЧЕТВЕР, 23 липня

УТ-1

07.00 Миски новини.
07.10 Дитяча програма «Антресоль».
07.25 СІТ.
07.45 Дай п'ять.
07.55 Даша ретроспектива.
12.30 Сліва дитячий хіт «Чеддік».
13.00 Телефільм «Доктор Фінлі» 14 серія.
13.55 Концерт Іосифа Кобзона.
15.45 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 7.
16.05 Просто собака.
20.30 СІТ.
20.50 Дай п'ять.
21.00 Дитяча програма «Антресоль».

21.50 Худ. фільм «Сарі, будемо!».
22.20 Три крапки.
23.50 УТН.
00.20 Фінансовий огляд.
00.30 Худ. телефільм «Кобб».
00.40 Фінансовий огляд.
00.50 Фінансовий огляд.
01.00 Фінансовий огляд.
01.10 Фінансовий огляд.
01.20 Фінансовий огляд.
01.30 Фінансовий огляд.
01.40 Фінансовий огляд.
01.50 Фінансовий огляд.
02.00 Фінансовий огляд.
02.10 Фінансовий огляд.
02.20 Фінансовий огляд.
02.30 Фінансовий огляд.
02.40 Фінансовий огляд.
02.50 Фінансовий огляд.
03.00 Фінансовий огляд.
03.10 Фінансовий огляд.
03.20 Фінансовий огляд.
03.30 Фінансовий огляд.
03.40 Фінансовий огляд.
03.50 Фінансовий огляд.
04.00 Фінансовий огляд.
04.10 Фінансовий огляд.
04.20 Фінансовий огляд.
04.30 Фінансовий огляд.
04.40 Фінансовий огляд.
04.50 Фінансовий огляд.
05.00 Фінансовий огляд.
05.10 Фінансовий огляд.
05.20 Фінансовий огляд.
05.30 Фінансовий огляд.
05.40 Фінансовий огляд.
05.50 Фінансовий огляд.
06.00 Фінансовий огляд.
06.10 Фінансовий огляд.
06.20 Фінансовий огляд.
06.30 Фінансовий огляд.
06.40 Фінансовий огляд.
06.50 Фінансовий огляд.
07.00 Фінансовий огляд.
07.10 Фінансовий огляд.
07.20 Фінансовий огляд.
07.30 Фінансовий огляд.
07.40 Фінансовий огляд.
07.50 Фінансовий огляд.

17 липня 1998 року. № 135 (1885)

Бізнес-новини

Кабінет міністрів України подав на розгляд Верховної Ради України законопроект «Про збільшення статутних фондів акціонерних товариств (АТ), створених у процесі приватизації та корпоративу, у зв'язку з індексною балансовою вартості основних фондів». Законопроект стосується АТ, які станом на 1 січня 1995 року та 1 квітня 1996 року не проідемплевали основні фонди.

Національний банк та Міністерство фінансів України збільшили кількість банків, уповноважених для роботи з резидентами на ринку державних цінних паперів. До 44 банків, що мали таке право раніше, додалися «Інкомбанк-Україна», «Брокбізнесбанк», «Український капітал», «Інтербанк», «Мрія» та «Донбїрбанк».

Кабінет міністрів затвердив Положення про порядок ліцензування підприємницької діяльності та перелік органів, які видають ліцензії на впровадження певних видів такої діяльності. Положення визначає послідовність подання заяв на отримання ліцензій, порядок їх видання та переоформлення, відповідальність сторін за порушення порядку видачі ліцензій тощо. Цей же документ передбачає створення ліцензійних комісій у складі представників органу, уповноваженого видавати ліцензії. Ліцензійної палати, громадських організацій, незалежних експертів.

Передбачено розробити уніфіковані вимоги до бланків ліцензій, форми заяв на їх видання та переоформлення.

Український центр сертифікаційних аукціонів повідомляє, що заяви на придбання акцій під час другого спеціалізованого аукціону за грошові кошти (з 1 липня по 10 серпня 1998 року) приймають регіональні центри, пункти приймання заяв, у тому числі й відкриті на підприємствах, акції яких запропоновано до продажу.

Кабінет міністрів України подав на розгляд Верховної Ради проект змін та доповнень до Закону «Про малу приватизацію». Вони передбачають запровадження механізму придбання об'єктів малої приватизації у кредит терміном на 5 років після внесення не менш як 30 відсотків коштів від вартості об'єкта.

Антимонопольний комітет України надав згоду на створення закритого акціонерного товариства «Підприємства фінансова біржа».

Кабінет міністрів України ухвалив постанову «Про збірники використання назв відомихджерел мінеральних вод при виробництві та реалізації штучно-мінералізованої води». Відповідно до неї, суб'єктам підприємницької діяльності, котрі виробляють і реалізують штучно мінералізовані води, у назвах яких є посилаюча на відомі джерела мінеральних вод, запропоновано у місячний термін внести зміни до їх назв.

Час — гроші

Минулого тижня долар подорожав на 3,2 копійки — так, як за попередні 16 тижнів. Унаслідок підвищення облікової ставки з 51 до 82 відсотків індекс У став від'ємним для всіх типів ОВДП. При цьому доходність ОВДП лише незначно збільшилася, а обсяг продажу облігацій помітно зріс. Тобто облігації, які не дуже жваво продавалися «із дисконтом», раптом пішли «із премією» (відносно ціни облікової ставки).

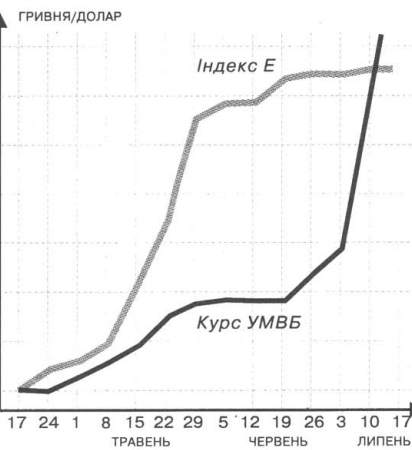
Такого ще не було. Але в цьому нема принципової новизни. Той,

хто народився до 10 березня 1995 року, може пам'ятати, що ОВДП ще не було, а державний борг (внутрішній і зовнішній) уже зростає. Отже цей борг зростає й надалі. Питання лише — у який спосіб? «Цінова аномалія» разом з її «вищою стадією» — продажем ОВДП за цінами, вищими від ціни облікової ставки свідчить про те, що процес ціноутворення на аукціоні НБУ набув неринкового характеру. Це не мине безслідно для економіки загалом. Навіть якщо станеться «диво» і функціонування аукціону НБУ з продажу ОВДП повернеться у «доаномальний» режим наступного тижня.

«Довільне» впоряд-

кування доходностей різних типів ОВДП один відносно одного і щодо величини облікової ставки значно послабило зв'язок доходності урядових заощаджень з обліковим курсом гривні. Чим довше триватиме «аномалія», тим слабшим ставатиме цей зв'язок. А валютні обмеження набуватимуть дедалі жорсткішого змісту. Бо в нинішній ситуації для стримування девальвації гривні не вистачить ніяких резервів іноземної валюти.

Задля кращого розуміння ситуації, що склалася, має сенс повернутися до нашого прогнозного

курсу гривні (індексу Е) від 17 квітня (див. «Час — гроші» від 24 квітня) і порівняти його з курсом гривні УМВБ. Їх графіки зображено на малюнку (криві Індекс Е і Курс УМВБ). Індекс Е розраховано як середнє для трьох прогнозних курсів, котрі відповідали збереженню різниці між гривневою і доларовою доходностями 3-9, і 12-місячними ОВДП на 17 квітня.

Як бачимо, у середині травня реальний курс долара (курс УМВБ) почав відставати від прогнозного, але врешті-решт наздогнав його. Можливо, й не випадково. Наш сценарій девальвації гривні відповідав помірно обмеженню доларової доходності ОВДП. Реальний процес девальвації стимулював інвесторів уряд конвертувати кошти від погашення ОВДП у тверду валюту.

Подальші зміни індексу Е для 9- і 12-місячних ОВДП (див. «Час — гроші» від 3 липня) вказують на можливість помірно девальвації гривні до кінця жовтня — на 0,7-1,4 відсотка (приблизно до 2,14 грн./дол.). Шоправда, цей сценарій не враховує серпневе погашення короткострокових ОВДП і багато інших чинників.

Подивимося, що передбачає у розрахунках чарівника Смарагдової країни, про якого ми розповідали два тижні тому. Але зрозуміло, що «позаекономічне чудо» чарівника вимагатиме від країни нових жертв. Це власиво будь-якому мистецтву.

Сергій РОЖКОВ.

Не все те золото, що блищить

Розвиток зовнішньоекономічних зв'язків та зовнішньої торгівлі в Україні потребують здійснення дієвих заходів щодо підвищення експортного потенціалу країни. Про це йшлося на прес-конференції в Державному комітеті по стандартизації, метрології та сертифікації.

Одне з розглянутих питань — стан споживчого ринку. Особливу увагу було спрямовано на імпорту продукцію, яка ввозиться так званими «човниками», без акредитів. Під час проведення виробничих на окремі види виробів встановлено, що деякі з них не відповідають вимогам нормативної документації або фальсифіковані. Зокрема, це консерви «Печень трески», на етикетці яких позначено, що їх виробляють для міста Мурманськ, а країна та фір-

ма-виробник не вказані. Консерви не відповідають нормам і за мікробіологічними показниками. На харчову продукцію Польщі взагалі відсутні будь-які товаро-супровідні документи. Навіть усіма улюбленими «Croissant» фірми «22 Sarats» (Болгарія) не отримали сертифікації відповідно до Закону України «Про якість і безпеку харчової продукції». До них приєднуються і широкорекламовані — розчинна кавка «Nescafe Classic» (Нідерланди), «Kinder-сюрприз» (Італія), вина фірми «Ферреро» (Італія), вина «Ностальгія», «Лілія», «Каберне» (Молдова), «Абсолют» (Швеція) та інші.

Одне слово, наші ринки постійно поповнюються низькоякісною, часом небезпечною для споживачів продукцією. За визначенням Держстандарту, товар, який реалізується без сертифікатів, становить більш ніж 50 відсотків

від загальної кількості. Знаючи це, зрозуміло, що економічно вигідно контрабандно ввозити або виробляти в Україні таку продукцію і постачати на ринок. Тому можна говорити про пряме сприяння корупції, тінізації і створенню нецвілізованої країни.

Україна оголосила намір стати асоційованим членом ЄС. При цьому реалізація постанови, прийнятої з метою прискорення вступу України до світової організації торгівлі, нині незадовільна. Із запланованих 25 законів набуд чинності лише один — «Про якість і безпеку харчової продукції та продовольчої сировини».

Купуючи дешеву привізну продукцію в скрапівих обгортках, наш споживач часто розплачується власним здоров'ям. Мабуть, ко-мусь це теж вигідно...

Грига ПИСАРЄВСЬКА.

Офіційний курс гривні до іноземних валют встановлений НБУ 16 липня 1998 року

100 англійських фунтів стерлінгів	346—5681
1000 білоруських рублів	0—2765
100 доларів США	211—4900
100 канадських доларів	142—7875
100 молдовських левів	44—5570
100 німецьких марок	117—5206
100 польських злотих	60—8202
10 російських рублів	3—4034
100 словацьких крон	6—0190
1000 угорських форинтів	9—6272
100 французьких франків	35—0552
100 чеських крон	6—5570

Як припинити «війну» держави з виробником

Уже вдріг за останній рік свої зміни до Закону «Про податок на додану вартість» запропонував народний депутат Леонід Черновецький: замість ставки ПДВ у 20% обмежити розмір цього податку 5 відсотками й оголосити мораторій на зміну ставки на 5 років.

Назвавши ще восени минулого року на парламентських слуханнях існуючі в Україні податки і підходи до їхнього визначення «економічним тероризмом», Л. Черновецький, посилаючись на досвід розвинутих країн, відстоює свою позицію. Депутат звертає увагу парламенту на красномовний контраст податкової ситуації у

процвітаючих країнах і в слабо-розвинутих. Якщо перші мають маленький ПДВ і, як наслідок, благополуччя своїх виробників та громадян, то другі — великий ПДВ, який лише поглиблює загальний кризовий стан.

Запропонувавши зменшити у чотири рази ставку податку на додану вартість, засновник концерну «Правекс» вважав, що такий підхід законодавців до ПДВ практично одразу ж підніме з колін не тільки й не стільки приватний бізнес (хоча й це вкрай важливо для нормального розвитку економіки), скільки державний сектор економіки: почнуть працювати державні заводи й фабрики, збільшиться підприємства, які нині

Точка зору

просто розчарували неспосильними податками.

Такий поворот означати-ме також і вихід з «тіні» великої кількості підприємств і, відповідно, відчутне поповнення держбюджету. Це питання за собою розв'язання цілої низки соціальних проблем — зокрема, повернення боргів державі не мертвим, а живим громадянами України, — завершив народний депутат. Вперше держава продекларувала зупинення стану «війни» щодо виробника, а виробник за умов миру з державою почне, нарешті, працювати.

Доводячи, що головною причиною тяжкого економічного становища України є «непомірні» податки й нестатистичність податкового законодавства взагалі, Л. Черновецький закликає колег покласти край безупинній податковій «революції» та її конфіскаційному характерові, що призводять до шоденого банкрутства десятків підприємств. Така податкова політика веде до постійного скорочення й кількості суб'єктів господарчої діяльності, які здійснюють платіж до бюджету. І процес цей набуд катастрофічних масштабів, про що скрасило свідчать дедалі зростаючий дефіцит бюджету.

Доказова логіка нового законопроекту підштовхує до висновку: підприємства, близько 80 відсотків яких сьогодні цілком або частково не сплачують податків, рятуються від банкрутства, за нових умов оподаткування перейдуть «до табору законотрусливців» і, як наслідок, із часом істотно збільшать існуючу надходження ПДВ. Окрім цього, у 3-4 рази збільшиться надходження від податку на прибуток та інших податків.

Інформаційно-аналітична група «ІУ»
Тел. 441-88-53.
Факс 224-72-54.

Проблема: повертаючись до надрукованого

ЗАТИХ ПОЛІГОН

Але волинський ліс не дає спокою військовим чиновникам у столиці

У ГРУДНІ 1992 РОКУ міністр оборони України К. Морозов і голова Держкомзему України Б. Чепков підписали наказ «Про інвентаризацію земель, що знаходяться в користуванні Міністерства оборони України». 23 листопада 1993 року побачила світ постановою спільного засідання колегій Міністерства оборони України і Держкомзему України «Про підсумки інвентаризації земель Міністерства оборони України», підписана міністром оборони України В. Радечком і головою Держкомзему України Б. Чепковим. У другому пункті цієї постанови сказано: «Затвердити перелік земельних ділянок Міністерства оборони України по Республіці Крим та областях, які за наслідками інвентаризації підлягають передачі в народне господарство, і надіслати його Раді Міністрів Республіки Крим, обласним радам народних депутатів для прийняття рішень про припинення права користування визначеними земельними ділянками та їх подальше використання згідно з додатками №2-26». У додатку №4 цієї ж постанови названо земельні ділянки, які належить передати в народне господарство Волинської області. У мене на руках є копія додатку №4, в якому під номером 13 йдеться про військовий полігон, розташований біля села Поворськ Ковельського району, який займає чималу територію. Прошу запам'ятати: в цьому додатку немає жодного слова, навіть натяку, про тижасовість передачі земель, що використовувалися військовими.

Про що домовилися — забули?

У березні 1994 року, керуючись постановою спільного засідання названих вище колегій, Волинська обласна рада народних депутатів прийняла рішення: «Передати землі військової частини 21343 (Ковельський район, с. Поворськ) загальною площею 10027 га, в тому числі сільськогосподарських угідь — 285 га, лісових площ — 8236 га, інших угідь — 1416 га, у користування Ковельському спеціалізованому лісогосподарському підприємству «Тур».

Правда, все тут чітко і зрозуміло? Є відповідна постанова на право подальшого використання земельних ділянок, є спеціальний додаток, в якому названо земельні ділянки, що за наслідками інвентаризації підлягають передачі в народне господарство... Є законно. І під постановою стоїть підпис тодішнього міністра оборони України генерал-полковника В. Радечка. Скажіть, будь ласка, хто з військових може не виконати постанови, підписаної міні-

стром оборони? В якій країні таке може бути?

Прикро про це говорити, але таке можливе в Україні. Про те, як військові на місці не квапилися, а безпідставно зволікали з виконанням постанови спільного засідання колегій, рішення обласної ради, і йшлося в матеріалі «Глуха стіна полігону», надрукованому в «Голосі України» у квітні 1994 року. У тяжку із законним переданням земель було втягнуто різні інстанції Ковеля, Луцька, Львова і Києва. З підписом начальника капітального будівництва та розквартирування військ Міністерства України генерал-лейтенанта Д. Рудковського на Волинь у лютому 1995 року надійшла відповідь, в якій підтверджено перелік земельних ділянок, що за наслідками інвентаризації треба передати в народне господарство Волинської області. Але вже поставлено... умову, що «на лісовому фонді виконання виробничої діяльності буде здійснювати Поворське військове лісництво». Хоча в додатку №4, що його в листопаді 1993 року підписав цей же генерал-лейтенант Д. Рудковський, немає жодних «за умови». Дуже вже пани генерали, майори і прапорщики не хотіли розставитися з лісом. Звісно, деревина — завжди в ціні. А нащо вже годиться вона для будівництва, зокрема — далі... І належного контролю за рубками лісу на території військового лісництва не було.

Скажете, а факти? Буль ласка. 17 грудня 1994 року в «Голосі України» під рубрикою «Зверніть увагу» надруковано матеріал «Коли ліс має господаря», в якому надано слово інспектору обласної екологічної інспекції в місті Ковелі й Ковельському району, кандидатів біологічних наук Василеві Козаку. Ось що він сказав: «Для обстеження частини лісів військового лісгоспу в межах Ковельського адміністративного району Волині було створено комісію, в яку ввійшли представники природоохоронних органів, Ковельського державного лісгоспу, підприємства «Тур». Представник військового лісництва відмовився брати участь у роботі комісії. Загальна площа військового лісгоспу — 24 тисячі гектарів. Обстеження проводилося тільки на 10 тисячах гектарів. Виявлено, що за останні півтора-два роки вирубали з лісу 1545 крапів дерев дуба, сосни, ялини та інших цінних порід...»

Ніхто з військових тоді і пізніше не спростував наведених цифр крадіжки лісу. Розумію, може постати питання: а навіщо ворушити кількарічної давності історію? Справді, навіщо? Сьогодні на території колишнього військового лісництва, землі якого законно передано підприємству «Тур», справи йдуть дуже добре. Чотири роки тому сюди прийшов господар, який почав вести роботи на науковій основі. Лісників роблять ту роботу, яку їм належить робити. Шороку заготовляють близько 20 тисяч кубічних метрів деревини, велику кількість відвантажують для

потреб шахт України. Утворено два лісництва, в яких працюють більш як 80 чоловік. За чотири роки посаджено молоденького лісу на площі 200 гектарів. Тут навіть створили своє мисливське господарство, в яке найближчим часом мають завести молодих зубрів. Із запасів природної лози, яка росте на цих землях, підприємство на 20 відсотків розширило виробництво зручних меблів. Люди нормально працюють, роблять те, що вони вміють, — так і має бути. Це — якщо думати на здорову голову.

Як з білого зробили чорне

Та часто-густо біда наша в тім, що насамперед думамо про відомці, а то й власні інтереси. Хоч на словах усі за державу підуться. Ось тепер ми підемо і до ягідок. Як грим з ясноного неба, у квітні 1998 року Вищий арбітражний суд України за позовом заступника Генерального прокурора України в інтересах держави в особі в/ч А3822 прийняв рішення, в якому сказано: «Рішення Волинської обласної ради від 17.03.94 № 17/23 «Про передачу земель військової частини 21343 (Ковельський р/н, с. Поворськ) та від 04.05.95 № 4/8 «Про передачу земель військової частини 21343 (Камінь-Каширський, Маневийський райони) визнати недійсними». У травні цього року Волинська обласна рада розглянула рішення Вищого арбітражного суду України і підтвердила свої попередні рішення, прийняті у 1994—1995 роках. Що буде далі — поживемо-побачимо.

Можна, звичайно, на цьому і поставити крапку. Судиться, мовляв, собі — та ваша справа. Але не треба бути юристом, щоб, прочитавши рішення Вищого арбітражного суду України, засідання якого вів суддя Дмитро Лилас, не схопитися за голову: що то в нашій Україні за правове поле, якщо його можна трактувати, як кому заманеться? Та нехай це вже в якомусь провінційному райцентрі, де з юристами сутожно. Хоч і там крутити законом на свій лад не дозволено нікому. А в даному разі — Вищий арбітражний суд України.

Не будемо голосливими. Пригадує, на початку кореспонденції я просив запам'ятати: в додатку №4, де зроблено перелік земельних ділянок Міністерства оборони України, що підлягають передадні в народне господарство Волинської області, нічого не сказано про тимчасовість передачі спірної ділянки. Про це — жодного слова. А в рішенні Вищого арбітражного суду України є такі слова: «... що земельну ділянку було залишено у тимчасовому користуванні Міністерства (п.13 додатку №4 до постанови), строком до 3 років і було закріплено за військовою частиною...» Панове юристи, та немає чимого в додатку №4. Немає!

Читайте далі: «Згідно ст.2 Земельного кодексу України ця спірна земельна ділянка віднесена до категорії земель Міністерства оборони і є загальнодержавною власністю...» Дивлюся Земельний кодекс України. У ст.2 не сказано, що землі, які надано в користування Міністерства оборони, на-

лежать до земель загальнодержавної власності.

Ше одні висновок суду: «Рада перевищила свої повноваження прийняттям оспорюваних рішень, оскільки ці питання відповідно до ч.4 ст. 31 Земельного кодексу України не віднесені до її компетенції». Важко і з цим погодитися. Бо в ч.4 ст.31 Земельного кодексу України чітко і ясно записано: «Вилучення земель на території області за межами населених пунктів проводиться за рішенням обласної ради народних депутатів...» Що тут незрозуміло? Жодних перевищень прав у даному разі немає.

У кількох місяцях у рішенні арбітражного суду йдеться про вилучення спірної ділянки, і в цьому звинувачують Волинську обласну раду, що її рішення про передачу земель безпідставні. А де факти? Де докази того, що це правда? Істина в тому, що ініціатива про вилучення спірних земельних ділянок, про які майже через п'ять років після передачі чомусь згадали військові чини, виходила не від місцевих органів влади, а саме від Міністерства оборони та Державного комітету України з земельних ресурсів. Може, хтось із керівників Міністерства і мав тоді власну думку, був проти такого передачі земель у народне господарство, але це не є підставою для скасування постанови спільного засідання колегій Міністерства України і Держкомзему України від 23 листопада 1993 року. І є додаток №4, в якому конкретно вказано, які землі передають, їх площі, місце розташування. І ніхто цієї постанови не скасовував. А і додатку №4. А для більшої ясності додамо: інвентаризацію земель Міністерства оборони України та їх передачу в народне господарство було зроблено на виконання постанови Верховної Ради України від 18 грудня 1990 року №563-ХІІ «Про земельну реформу». А тому висновок суду про те, що «прийняті рішення суперечили намірам керівництва Міністерства оборони України», скромно сказати, — незрозумілі.

Якщо чесно, то мені незручно виявляти юридичні неточності в даному рішенні Вищого арбітражного суду України. А вони тут, як бачимо, є. Ось хоч би ще так. Поволюючи строк позовної давності на підставі ст. 80 ЦК України, суд не навів жодного мотиву поновлення. На підтвердження свого висновку — жодного факту. Висновок: «Як пропущений з поважних причин». Яких причин? Алже суд у своєму рішенні мусить навести відповідні мотиви на підтвердження висновків... Чл для арбітражного суду це не обов'язково?

Правове поле не відомство або кільком особам, навіть якщо цього і дуже кому хочеться. Закон, даруйте, — не дилішо...

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Офіціно

Кабмін оголосив «мобілізацію»

Кабінет міністрів України доручив міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади, обласним адміністраціям «мобілізувати» 136,18 млн. грн. позабюджетних коштів на погашення виниклої в попередні роки заборгованості у зарплаті працівникам бюджетних установ, грошовому забезпеченні, стипендіях та інших соціальних виплатах.

Згідно з постановою уряду, Міністерство освіти доручено мобілізувати на це 60 млн. грн., Національній академії наук — 2 млн. грн., Міністерству охорони здоров'я — 1,1 млн. грн., Українській академії аграрних наук — 1 млн. грн.

Із регіонів найбільшу суму позабюджетних коштів на виплату такої заборгованості доручено відшукати Донецькій обласній державній істрації — 16,4 млн. грн., Кіровоградській облдержадміністрації — 6,1 млн. грн., Раді міністрів Криму — 5,2 млн. грн., а також Закарпатській — 5,1 млн. грн., Волинській — 4,7 млн. грн. І Желізняцькій — 4,5 млн. грн. — облдержадміністрації.

Хроніка. Факти. Події

● Канберра

А все від хорошого життя...

Нечувано різке зростання кількості збройних розбоїв і загальної рівня злочинності зареєстровано в Австралії. За опублікованими даними, минулого року на більш як 9000 осіб напали грабниками з загрозой застосувати і навіть із застосуванням вогнепальної зброї, нодіжні шпиріли із чужого кров'ю. За рік кількість пограбувань громадян в Австралії зростає на 44 відсотки. Найвищий рівень злочинності виявився в штаті Новий Південний Уельс, столиця якого — Сідней. Там показники з пограбувань підскакнули на 67 відсотків.

● Вашингтон

Чи потрібний «якір» Білому дому?

Президент Румунії Еміль Константінеску, що перебуває з офіційним візитом у США, закликав американських парламентаріїв підтримати прагнення його країни вступити до НАТО. Виступаючи в конгресі перед загальними зборами законодавців, Константінеску назвав Румунію «ключом до стабільності у Південно-Східній Європі». Він також порівняв її з якорем у «часом бурхливому морі Південно-Східної Європи». А для того, щоб цей якір міцно тримав, Румунія, за словами її президента, «потребує визнання й підтримки Сполучених Штатів Америки».

● Токіо

Відступ як частина стратегії

Учора міністр закордонних справ Японії Кейдзо Обуті несподівано скасував офіційне оголошення про висунення своєї кандидатури на пост голови правлячої Ліберально-демократичної партії. Рішення Обуті відкласти оголошення своєї кандидатури пов'язано з бажанням домогтися для себе більшої підтримки в партії, щоб не спровокувати «внутрішню боротьбу». Нинішній міністр закордонних справ керує найбільшим внутрішнім угрупованням у ЛДП. Однак його голосів не вистачає для того, щоб гарантувати обрання Обуті на найвищий державний пост.

● Делі

007 саїди замість не зумів

У слідстві в справі про вбивство колишнього прем'єр-міністра Індії Раджива Ганді у травні 1991 року виявлено причетність до цього злочину спецслужб США та Ізраїлю, а також пенджабських сепаратистів. Про це йдеться в доповіді слідчої комісії, поданій недавно до Міністерства внутрішніх справ республіки.

● Каракас

Зарплата лише безробітним

Опинившись буквально припертим до стінки багатомільйонними заборгованостями з виплати зарплат, масовими протестами трудящих і відсутності засобів для погашення боргів, уряд Венесуели знайшов оригінальний спосіб розрядити і стабілізувати ситуацію: погасити величезну заборгованість зарплат за рахунок випуску спеціальних державних бонів на загальну суму 8,5 млрд. доларів. Вони будуть гарантовані державою з моменту своєї появи на світ, однак конвертувати їх у реальні гроші трудящі зможуть лише під час звільнення з теперішнього місця роботи.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Світлана ЧАЛА, «Голос України» (з Кишинєва)

У пошуках виходу з глухого кута

(Початок на 1-й стор.).

Отже сьогодні до Кишинєва прибуває керівник МЗС України Борис Тарасюк. Переговори очікуються серйозні і тем для обговорення чимало, зокрема: завершення обговорення щодо демаркації українсько-молдовського державного кордону, врегулювання придністровського конфлікту. І перше й друге питання останнім часом одержали нові грані і, можна сказати, дещо загострилися.

Як повідомили молдовські ЗМІ, Європейський банк реконструкції і розвитку припинив фінансування стратегічної для Молдови будови — нафтового терміналу на Дунаї. У Кишинєві вважають, що це зроблено не без допомоги України.

Республіка покладала на термінал великі надії, розрахо-

вуючи щорічну одержувати через нього 2 млн. тонн нафтопродуктів з Румунії, Ірану та інших країн, позбавившись таким чином одностронньої залежності у поставках з Росії. На Дунаї Молдова належить лише 800 метрів узбережжя, будова вимагала більшої площі і роботи провадилися на спірній прикордонній молдово-українській території. Тепер будівництво заморожено...

Щодо «блочної» придністровської теми, то днями засоби масової інформації Придністров'я оприлюднили звернення глави адміністрації регіону Ігоря Смирнова до президента Росії. Ігор Смирнов просить Бориса Єльцина особисто втрутитися в перебіг переговорів щодо врегулювання придністровського конфлікту, який, на

думку тираспольського лідера, зайшов у безвихідь.

Ігор Смирнов звинувачує в цьому Кишинєв, який не відгукується на пропозиції про зустріч глави сторін. Глава Придністров'я вважає, що керівництво Молдови «не здатне виробити конструктивний підхід, враховуючи відносини, котрі склалися між Молдовою та Придністров'ям» і які в Тирасполі розцінюють як «міждержавні». Відомо, що молдовська сторона з цим категорично не погоджується. Конфедерація — неприйнятний для Кишинєва варіант. Керівництво Молдови обіцяє любовременню регіону аширокую автономію. Правда, що саме під цим розуміють, не знає ніхто.

Вочевидь розбіжність позицій: Тирасполь наполягає на

рівноправності входження в спільний дім Молдови, а Кишинєв і чути не бажає про державність Придністров'я. Шість років переговорів нічого в позиції сторін не змінили. Тому — хоча домовленість є — ні Кишинєв, ні Тирасполь не скорочують миротворчий контингент у зоні безпеки на Дністрі і не виводять звідти важку техніку.

Отже Тирасполь звернувся за допомогою до Росії. Запропонувавши провести в Москві консультації з проблем Придністров'я. Спостерігачі в Кишинєві пов'язують звернення Ігоря Смирнова до Бориса Єльцина з поновленням у Молдові вимог про негайне виведення російських військ з території Придністров'я. Тирасполь боїться заличитися без захисту, яким вважає російську армію.

Со сказке Київ, можливо, стане відомо сьогодні.

Страчені злочинці... цілі та майже неущкоджені

СВІТОМ гуляє чутка: бунітто в Кайта використують органи страчених. Це звинувачення зачепило офіційний Пекин за живе. Транспортицію здійснюють у Кайта суворе на добровільних засадах, за якими один з високостатевих місцевих чиновників асистенту «Асоційованій Прес».

Китайський закон забороняє насильницьке видалення органів страчених злочинців, так само як і

незаконно торгувати ними. Митниця КНР, до речі, жодного разу не виявила спроб перевезти через кордон людський товар.

Шоправда, один із преставників Міністерства охорони здоров'я Китаю заявив, що іноді, не досить часто, засуджених до найвищої міри покарання використовують як донорів людських органів, але тільки після реєстрації факту смерті. У цих випадках дотримується сувору процедуру, ситуацію контролює держава.

Розмови про те, що Китай використовує органи страчених, ведуться давно. Навіть у голлівудських фільмах обговорювалися такі сюжетні. А нещодавно антикитайський активіст Генрі У знову порушив ш тему на слуханнях у конгресі США.

За даними міжнародної амністії, торік у КНР найвищу міру покарання застосували до 4367 осіб. Натомість в інших 38 державах, де й досі не скасували смертну кару, страчено 772 особи.

Слідчий і підслідний помінялися місцями

ДО СУДОВИХ процесів, за якими уважено стегати іспанська громадянськість, подався ще один, котрий викликає особливий інтерес. Він починається там, що звинувачення висунуто одному з найдовідчівших і найавторитетніших в Іспанії слідчих — у його акцій не одна розкриття гучна справа.

Йдеться про Хав'єра Гомеса де Ляно, котрого звинувачують у зловживанні своїми службовими обов'язками під час розслідування так званої «справи Сохаєб» — коло телеканалу «Плюс». Цей канал належить найбільшій інформаційній імперії «Приси», у виданні якої численні газети та журнали, теле- та радіоканали, видавництва і за якою стоїть у недавньому минулому правляча Іспанська соціалістична робітничая партія.

Власників «Приси», зокрема її генерального директора Хесуса Поланко, на початку минулого року звинувачували в незаконному витрачанні 23 млрд. песет (170 млн. доларів), одержаних ними як заставка від абонентів телеканалу. Згідно з чинним законо-

давством, цей фонд мав бути «недо-торканим», проте, за скаргами, що надійшли до Національної судової колегії, його було пущено в обіг, що принесло «Приси» солідний прибуток. Розслідування доручили Хав'єрові Гомесу де Ляно.

Не вдаючись у подробиці цієї справи, яка тривала майже рік, можна лише сказати, що вона, по суті, перетворилася на протистояння сілства й могутнього угруповання в особі того ж Хесуса Поланко. У підсумку справу було закрито, а Хесус Поланко направив до Верховного суду скаргу на Хав'єра Гомеса де Ляно, звинувачивши його у зловживанні владою.

У свою чергу, Генеральна рада судової влади — найвищий судовий орган — у терміновому порядку схвалила рішення про тимчасове усунення Хав'єра Гомеса де Ляно від усіх справ.

Це рішення було схвалено, хоча Генеральний прокурор Іспанії Хесус Карденаль публічно заявив, що не вважає Хав'єра Гомеса де Ляно у чомусь винним і діяв він у відповідності зі своїми повноваженнями, повідомляє ІТАР-ТАСС.

Народженим під кочовою зіркою

Швейцарський фонд для жертв голокосту ухвалив рішення про надання коштів на виплату розвої матеріальної допомоги особам ромської (циганської) національності, які за часів другої світової війни постраждали від фашистських загарбників.

Як повідомили «ГУ» в Українському національному фонді «Взаєморозуміння і примирення», виплата матеріальної допомоги планована розміром тисяч доларів США кожному потерпілому. Право на неї мають цигани, які перебували (народилися) на окупованих Німеччиною землях. Це можуть бути як громадяни України, так і особи, що не мають громадянства, але постійно мешкають на території нашої країни.

Допомога видатиться безпосередньо потерпілим, які подадуть заву-анкету, копію документа про народження, ксерокопії паспортних даних, клопотання громадської організації ромів за місцем проживання чи Асоціації ромів України. У разі смерті потерпілих спадкоємці чи родичі не можуть отримати їх компенсацію.

Даєш фрукти весь рік!

ЗА ІРОНІЮЮ долі персиків, вишні, кавауні, дині, ягоди, вигойд найдаданіші тоді, коли їх уже немає на прилавках і вони, так би мовити, «вдохнуть». Проти природи, як кажуть, не підеши. А от у Японії пішли.

Там винайшли технологію зберігання фруктів свіжими та апетитними у 5 разів довше ніж звичайні. Система діє, як і все геніальне, проста. Експерти дослідили, що середовище, насичене озоном та іонами, уповільнює процес утворення плісняви і не дає плодам швидко зсихати. Очевидно, така технологія викличе рево-

люцію не лише у науково-дослідній галузі, а й у торгівлі фруктами. Найважливіші з них, наприклад, персики та вишні, можна буде зберігати не тиждень, як нині, а більше місяця. Ну а улюбленими грушами та виноградом я зможу насолоджуватися не 2—3 тижні, а 4—5 місяців.

Шоправда, це задоволення втричі дорожче. Проте ласунів на фрукти не бракує, і всічені вже отримали кілька міжнародних замовлень, які планують виконати вже восени цього року. Саме до зими. Пошастить же комусь...

Христина НАЗАРЧУК.

За матеріалами зарубіжної преси.

Володимир СТРОЙ, «Голос України» (з Риги)

На побачення до Риги

ПІСЛЯ проведення в Києві зборів уповноважених Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) напала черга столиці Латвії. У травні 2000 року — за рік до святкування 800-річчя — свая Рига прийме до чотирьох тисяч гостей з шістдесяти країн.

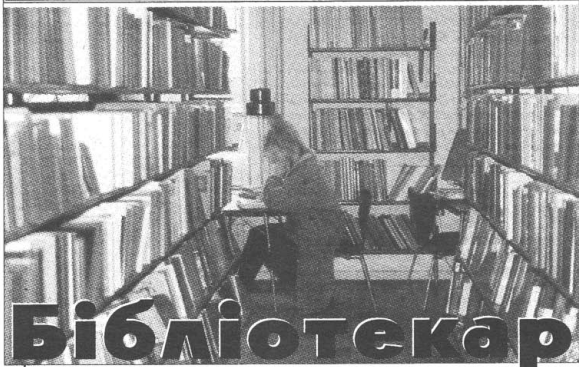
Міністр фінансів Латвії Роберт Зіле та генеральний секретар ЄБРР Антоніо Марія Коста підписали угоду про розподіл обов'язків та відповідальності. Латвія має забезпечити гостей приміщеннями, телекомунікаціями, інформаційним обладнанням. Сферу безпеки, гарантії спрощеного в'їзного та митного режимів також закріплено за господарями.

Про решту подбав ЄБРР.

Блиск і злидні глибинки: продовжуємо розмову

Бібліотекар на... чверть ставки

ЗА СКЛЯНОЮ вітриною магазину, який у райцентрі Черняхіві колись торгував книгами, тепер вицвілий аркуш паперу з написом «Промислові і продовольчі товари». Замок висить і на дверях колишньої книжарні в Троковичах — одному з найбільших сіл цього району.

Але чи варто дивуватися, що невідомо стало торгувати хлібом духовним — книгою, якщо із найсправжнішим хлібом не легше. Директор найбільшого в районі підприємства — комбінату хлібопродуктів (будували його колись як об'єкт стратегічного значення) — зізнався, що його колектив «посадив» показники промислового виробництва району відсотків на 60. Просто реалізація борошна впадала заздалеку не до нуля — доводилося часто простоявати. А Черняхівський хлібозавод узагалі оголошено банкрутом, ліквідаційна комісія виставила на продаж два його цехи...

Та перейдемо до справ духовних. За чотири роки мережа книготоргівлі у Житомирській області скоротилася більш як утричі. Але ж то — в серединію. Бо з сорочка книжарень споживчого товариства залишилися тільки одна. Отож систему книжкової торгівлі в сільських районах фактично знищено.

А значить, різко зросла роль бібліотек.

На голодному паюку

Відчиняю двері в залу для глядачів — і враз відчуваю застояний прилітий дих. І не дивно, вже кілька зим Будинку культури в Троковичах зовсім не опалюють. Віддуплена фарба, відвалена штукатурка — атмосфера повільної руїни та і запустіння. Колись місцевий колгосп був лінійний у районі — тоді й збудували цей заклад культури, що став окрасою села. Потім господарство почало занепадати, а останніми роками й зовсім «до ручки» дійшло. Про які кошти на ремонт й опалення Будинку культури може йтися, якщо навіть худобу на зиму в його господарстві вивозили, бо нічим було годувати?

Бібліотека — на другому поверсі. — Хто придумав ці плескаті покрівлі? — ширі дивується завідувачка бібліотеки Валентина Єфімчук. — Там щось стелють, заливняють якусь смолу, та всі спроби ремонту марні. На стінах зависів грибок, здувся і відвалився паркет.

Найбільш збідна для книг зима — білосніжна зима, як і інші бібліотекарі з сіл, де встигли вибудувати сучасні приміщення, заздрить сьогодні своїм колегам, в яких книгозбірні залишилися в старих будівлях: підкинуту у гурбку дров, брикету — як тепло.

З сільським головою, як стверджує завідувачка, стосунки нормальні. От тільки звертатися до нього доводиться хіба для того, щоб вінка попросити, бо грошей у сільському бюджеті нема. А без ніякої бібліотекарю не обійтися: тектративні щось тут давно скоротили. Проблема скорочення це однієї штатної посади бібліотекаря розв'язати дуже просто: коли вартість проїзду зростає, з'ясувалося, що напарниця Валентина Василівна більше витрачає на квитки, щоб приїхати в Троковичі, ніж заробити.

Сьогодні люди частіше навідується до бібліотек, ніж раніше, — дитини враженнями Валентина Василівна. — Вже хоча б тому, що книгу купити далебі не кожен може. Хоч як не дивно, а найбільше грошей в селі у пенсіонерів. Бо гривні й хліб неретегулярно і дуже мало, а всі-таки дають. А доярці, приміром, що залишається? Одержить зарплату молоком — і на дизель-поїзд, у Жи-

томир на базар. Колись тільки автобусами їздили — до дизеля ж ще йти треба, а тепер кожному копійку економлять... А є в селі і такі, в кого телевизор поламався, а на ремонт чи купувати нового грошей нема.

Один з читачів, пенсіонер, прокоментував це по-своєму: «Умисне кеші телевизор вранці — стріляють і рижуть. Увечері — ще більше. Скільки можна? Хочеться про нормальних людей почитати, а не тільки манікві на екрані дивитися».

Між іншим, у селах уже піростає покоління, яке майже не знає, що таке справжнє кино. От і в Троковичах його давно не показують. Одна з моїх маленьких співрозмовниць, школярка, не побачила б фільму на великому екрані, який не... вибори, коли хтось із кандидатів вирішив привернути до себе увагу кіносеансами.

Але найбільшою нашою трагедією буде те, якщо ціле покоління відлучимо від книжки, — розмірковує завідувачка бібліотеки. — З якою надією приходять до нас хлопці й дівчатка, які навчаються в першому — п'ятому класі! А саме для такого віку вже майже нічого не залишилося. Потрібні цікаві книги, з малюнками — діти так їх люблять! Невже в Києві не розуміють, що всі промови й розмови про виховання залишаються порожніми словами, якщо не прищипити дітям потяги до книг? Зі старшими трохи легше, але парадокс: за навчальною програмою їм треба прочитати такі твори, яких ні в школьній літературі, яких ні в шкільній бібліотеці, ні в нашій немає. З набагато більшими дорослими читачами своя проблема: все, що їх цікавило, прочитали, а нових надходжень — жодних.

Що ж одержала бібліотека останнім часом? В. Єфімчук виклала чотири книги, три з яких видано в Житоїрі, в тому числі збірник статей про Конституцію України, підготовлений облдержадміністрацією до першої річниці її прийняття, та брошура з матеріалами наукових читань, проведених у Житоїрі до 400-річчя з дня народження Б. Хмельницького. Не густо...

Це підтвердив і один з читачів, В. Онішчук, колишній технолог меблевого виробництва, який через відсутність роботи повернувся в село й перебивається випадковими заробітками:

— Книг наче й багато, але чимало з тих, що видані давно, сьогодні вже не сприймаються.

Директор Черняхівської централізованої бібліотечної системи Світлана Красовська навила такі факти: цього року в 44 бібліотеки ще не надійшло жодної книги, торік — 593 примірники на 1278 гривень. Списано за минулий рік майже 10 тисяч примірників.

Ентузіазм є, а гривні — почекають...

Ще трохи статистики. Грошей на зарплату бракує, тому чотири бібліотекарі працюють на чверть ставки, 27 — на півставки, 17 — на три чверті ставки. Що таке чверть чи половина в рядового бібліотекаря, можна зрозуміти з огляду на повний оклад директора централізованої бібліотечної системи — 110 гривень.

В. Єфімчук з Троковичів працює на три чверті ставки. Але насправді вона, як і інші її колеги в районі, цього року одержала зарплату прийнятими тільки за два місяці. Заборгованість пропонується збирати товарами. Торік на три місяці відправляли у відпустку «за власний рахунок». Чоловік, який цього року став фермером, — виїхав зі своїм паєм з господарства — також не приносить долону грошей: його прибутки тільки осінні порухає.

Та Валентина Василівна не жалкує, що, вже маючи трьох дітей, закінчила культосвітні училище. Робота подобається, особливо спілкування з читачами — серед них є й такі, кому під вісімдесят. Співає в районному хорі, бере активну участь у підготовці різних свят, серед яких найулюбленіше — Івана Купала.

Майже три чверті наших працівників у селах мають спеціальну бібліотечну освіту, — повідомила директор ЦБС Світлана Красовська. — Це справжній ентузіазм своєї справи. З запалом береться до роботи й молоде пополнення, яке недавно одержало дипломи. От і моя донька теж обрала цю професію.

Об'єднувати й поєднувати. Хто виграє від того?

Якби на Житомирщині діяли за однією з виданих у Києві постанов про норматив культосвітніх закладів відповідно до чисельності населення, довелося б закрити 365 бібліотек. Найбільше не вписувалися в цей норматив села, що загубилися серед лісів і з яких до інших населених пунктів не так просто добратися. Ось чому мережу бібліотек в області скоротили лише на 36. У Черняхівському районі, зокрема, зберігли всі книгозбірні, бо вважають, що закриття клубу завдасть значно меншої шкоди.

Та увага до бібліотек у різних районах неоднакова. Навіть коли в Черняхівському районі, незважаючи на скруту, кожна сільська книгозбірня все-таки одержує по три періодичних видання, то є райони, де листинощі взагалі немає потреби задовольнити з сумою до бібліотеки.

Як же вижити бібліотекам за умов фінансової скрути? Всі, починаючи з працівників обслуговування культури і закінчуючи районним бібліотекарем, згодні: не можна в сільських районах переходити на платні бібліотечні послуги. А в іншому думки розходяться. Якщо в Чернівцях вважають, що подолати відомчий бар'єр між установами міністерства освіти і культури важко, то подекуди в інших районах видаються на об'єднання сільських і сільських бібліотек. В одному з сіл Черняхівського району є вже приклад поєднання в одній особі посади керівника клубу й бібліотекаря, але і в райвідділі культури, і серед бібліотечних працівників думка одностайна: надто мало людей, які могли б успішно справлятися з такими різними обов'язками.

Запам'яталися слова Світлани Красовської: якщо чиновники в Києві забудуть, що шлях до їхніх посад проходив через книгу й бібліотеку, матимемо в майбутньому не громадян України, а лише «нових» українців — тих самих, по яких анекдоти складають.

Олександр КАВУН.

Житомирська область.

Спорт

Головні події — у вересні...

Футбол. Товариський матч національних збірних. Україна — Польща. 1:2 (0:1). 0:1 Тішчак, 11, 0:2 Черешевський, 54, 1:2 Шевченко, 87.

Україна: Шовковський, Старостяк, Микитин (Дмитрулін, 46), Єзерський (Гусин, 46), Попов (Головко, 46), Чижевський (Вашук, 46), Скаченко (Шевченко, 46), Калитвинцев (Вентилівський, 76), Зубов (Косовський, 46), Кривенков (Михайленко, 46), Цихмейструк (Рєбров, 46). Тренер Йохеф Сабо.

Польща: Сидорчук (Віпарто, 37), Бак, Тапінський, Сігларка, Зелінський, Клод, Спірчевський (Яскот, 75), Черешевський (Зайц, 78), Кузуб, Бжечек (Велдзінський, 84), Тішчак (Калічак, 60). Тренер Януш Вуйчик.

Попереджено Клода (42), Чижевського (44), Черешевського (62). З поля вилучено Клода (60), друга жовта картка).

Арбітр Аттіла Югш, асистенти — Андрощ Гробовський, Белла Кіш (Угорщина).

15 липня. Київ. НСК «Олімпійський». 10 000 глядачів.

Мабути, не варто з цієї поразки робити бра-зильської трагедії. Головний для нас матч відбудеться 5 вересня, коли розпочнеться відбірковий цикл Євро-2000. Того дня ми прийматимемо збірну Росії.

Поляки приїхали без легіонерів, фактично другим складом. Отже, другі номери, маючи високу мотивацію, старалися показати все, на що здатні, завоювати авторитет. Проти таких команд завжди грати складно.

Декого, либонь, здивував варіант ведення зустрічі, обраний керівництвом нашої збірної. Адже у стартовому складі значилися лише два футболісти київського «Динамо», а в другому, вже окрім Старостяка, були всі динамівці. Річ у тім, що строки цього товариського поєдинку для нас не зовсім зручні. У суботу — черговий тур чемпіонату, наступної середи «Динамо» і донецький «Шахтар» стартують у єврокубках. Отже, навантаження на тих же динамівців неабияке.

Інша річ, коли прийдє час зійтися у принциповому турнірному бою з росіянами. Гадаю, динамівці візьмуть на себе відповідальність і віддадуть усі сили задля престижу країни.

Отже, коротенько про те, як ішла гра. Адже національне телебачення ухотрє дао лаяпаса своміспівачникам, палким прихильникам футболу, і матч збірної не транслювало.

У першому таймі гра відбувалася у досить повільному темпі. Господарі створили лише один гострий момент, коли після точної передачі Зубова небезпечно зблизька головою пробив Скаченко. Якимось дивом воротар зреагував на цей «укол».

А от гості ділили злагодженіше і повели в рахунок ще в дебюті зустрічі. Бжечек подав штрафний з лівого кута штрафного майданчика, Бак пробив головою, Шовковський парировав. Але Тішчак, що набирав, влучно «розстріляв» нашу ворота.

Після перерви, після вже відомих корективів, гра щедро покшанила. Але знову успіх святкували поляки. Вони провели швидку атаку лівим флангом. Затим передача — і провал у нашій обороні. Черешевський вискочив сам-один і холоднокрівно забив.

Лише під завісу поєдинку господарі вдалися до активних дій. По порожніх воротах бив Венгліський, але врятував захисник. А потім чудово індивідуальну майстерність продемонстрував Шевченко і провів ефектний гол. Однак на більше не вистачило часу.

На післяматчевій прес-конференції Януш Вуйчик, як і належить вихованому гостеві, подякував за гру. Дав високу оцінку українським футболістам. І залишився задовольнений грою підопічаних та переможним результатом.

Володимир Вересмен, посланець тренерської команди нашої збірної, сказав:

— Суперника собі, по суті, ми не обирали. Хто з нами погодився зустрітись, того й запросили. Особливо впадати в розпач не варто. Як готові були люди, так вони й зіграли. На матч з Грузією зберемо всіх, кого можна. Тоді й визначатимемося з багатьох питань. Адже то буде остання репетиція перед стартом у відбірковому євротурнірі...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Відкритий матч 2-го туру чемпіонату країни, «Ворскла» — «Кривбас». 0:0. б 200 глядачів.

У номер

● Дніпропетровськ

За метал — горою

Депутатська комісія обласної ради з базових галузей, соціальної політики і праці отримала на Дніпропетровській війну за метал, яку сподівалися невідомо виграти. Йдеться про те, щоб нарешті припинити заготівлю й вивезення за кордон в необмежених кількостях лому чорних та кольорових металів. Адже ця «пошесть» давно вже перетворилася в регіоні на відверто злочинний бізнес із нищення, розкрадання та масового продажу «за бугор» національних багатств. Ганебне неподобство кілька років поспіль коїться у всіх на очах. Та досі ніхто в області не спромігся покласти цьому край.

● Донецьк

Труба довжиною 100 років

Своє 100-річчя відзначає цими днями Харцизький трубний завод — підприємство унікальне, адже тільки тут на всій території Східного вугільного басейну великого діаметру для магістральних трубопроводів. Щоправда, ювілей випав не на найкращий для заводу час: виробництво завантажене лише на чверть — після відмови РАТ «Газпром» купувати харцизькі труби. Формальним приводом стало пошкодження покриття газопроводу в районі Сургу на початку цього року. Хоча на заводі в якості власної продукції шпеклені, узялися, втім, за вдосконалення захисної ізоляції і сподіваються найближчим часом відновити поставку за російським контрактом.

● Кіровоград

На них теж хтось чекав...

При ритті котловану в Голованівську на Кіровоградщині будівельники знайшли останки німецьких солдатів часів Великої Вітчизняної війни. Про це було повідомлено керівництву асоціації «Обеліск» у Києві. Проведені пошуковою групою розкопки виявили прах дев'яти солдатів і трьох офіцерів, а також номерні жетони, за якими можна буде встановити імена та прізвища загиблих. Останки воїнів української пошукової передали до Німеччини.

«Чисті руки в освіті»

Організаційний комітет з проведення акції «Чисті руки в освіті» при Міжнародній каліграфічній академії (вона є членом Європейської мережі національних інформаційних центрів з академічного визнання та мобільності Ради Європи/ЮНЕСКО), до складу якого входять представники державних та громадських організацій, засобів масової інформації, повідомляє: до оргкомітету з моменту його створення надійшли десятки матеріалів про факти зловживань та порушень в освітній сфері.

Усі вищезгадані матеріали були розглянуті на засіданнях оргкомітету і в необхідних випадках передані до правоохоронних органів.

Оргкомітет інформує, що акція «Чисті руки в освіті» триває. Про всі факти зловживань та порушень, пов'язаних з освітньою діяльністю, просимо повідомляти за адресою:

252039, Київ-39, вул. Фроленківська, 2, Міжнародна кадрова академія, оргкомітет з проведення акції «Чисті руки в освіті».

Оргкомітет.

Археологи під водою

На острові Хортиця, в музеї історії запорозького козацтва, розгорнута виставку, присвячену тридцятиріччю експедиції підводних археологічних робіт. Експонати розповідають, як вперше в Україні група ентузіастів розпочала дослідження руслу Дніпра, акваторії Чорного та Азовського морів. Основні знахідки тоді було зроблено біля Національного заповідника «Хортиця». Найдавніші — керамічний посуд, кам'яні сокири — датуються IV—II тисячоліттями до нашої ери.

Нині експедиція веде пошук біля острова Байди в руслі Старого Дніпра, де за часів російсько-турецької війни 1736—1739 років розміщувалася корабельня адмірала Синявина.

На знімку: археолог Валерій Нефедов виносить з дна Старого Дніпра брацкестуле — запальні мотригорі над XVIII століття.

Фото
Бориса ДВОРНЮКА (ДНАУ).

Кімерійські обриси нових заповідників

ДВА НОВІ заповідники — Казантип і Опух — затверджені Указом Президента Л. Кучми в Ленінському районі Криму. Завдяки такому рішення для майбутніх поколінь буде збережено чарівні й унікальні місця, подібних яким за красою, тваринним світом, мікрокліматом, історією ніде в Україні та й на всій земній кулі більше немає. З відомим природолобом, автором цікавих книжок про Керченський півострів Михайлом Вольфсоном наш аланський кореспондент побував тут одразу після публікації природоохоронного указу.

Під заповідник Казантип відведено 450 гектарів, хоча сам скелястий півострів уліччє більший. Однак під охороною перебуватиме ще й значна частина морської акваторії, де споконвіку нерестилися найцінніші види риби.

На азовському узбережжі немає мальовничішого і красивішого місця. За формами мис нагадує велетенський казан, а з моря видно «блюдища» піщаних пляжів. Буйні морські вітри і хвилі створили тут дивної краси арки, виблигли кам'яні фігури, підводні гроти.

У серцевині мису Казантип — родюча, без жодного камінчика земля, на якій виростає пишущі найбодірішніших сортів риболозські імені адмірала Нахімова.

Рибит тут сила-силенна. Поруч розташовані нерестилища осетрових, у близьких підводних скелях відкладають ікру бички, тараня, судак... Саме багатий рибний місця традиційно приваблюють до Казантипу численну армію рибалок і ще більшу — браконьєрів.

Проте особливо укладлилися обстановка, коли побудували будівлю місто Шелкино, мешканці якого після закриття Кримської атомної станції стали геть усі безробітними: отож і живуть краденими дарами моря. Неповірних збитків завдали Казантипу й натовпи неорганізованих відпочивальників, які приїжджали сюди з багатьох регіонів. Адже з травня до кінця листопада температура води на мілководді, особливо в Татарській бухті, — до 30

градусів.

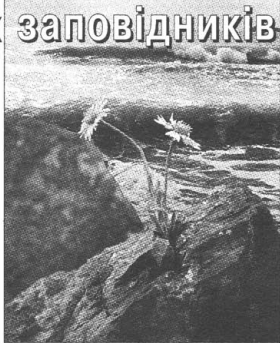
Казантип — це досі царство птаства. Незважаючи на те, що до недавнього часу тут розташовувалася військова частина з локаторами. Тепер її перенесено в інше місце. Тож ще не пізно відпочити колишню красу і цінність цього унікального куточка Криму. Вистачило б лише бажання і коштів.

Відтепер є надія, що буде врятовано і найвищий на Керченському півострові гору Опух. Тут, до приходу в п'ятому столітті до нашої ери греків, розташовувалося поселення древніх воєвоичних кімерійців — Кімеріон.

У квітні південний схил Опука всіяно безмежними галавінами тюльпанів різних кольорів і відтінків: яскраво-червоних, рожевих, білих, світлих з коричневими лініями вздовж пелюсток і навіть чорних. Буйна рослинність, всілякі затішні закарелки, припадають на гніздя, приваблюють на Опух зграї різноманітних птаства. Це, до речі, єдине в Україні місце, де гніздяться і живуть рожеві шапки. А назв звичайного птаства — не перелічити.

Бія скелястих морських берегів можна зустріти велетенських вужів. Вода тут чиста, як слюза. Завдяк їй загалом нею — найбільшим багатством посушливого степу. Вважають, що воду делікатесом і їзять по ній до гори Опух із флягами і бочками, хоча в найближчих селищах вже давно у трубах дніпровська вода.

Цими місцями милувалися, їх дос-

ліждували чимало відомих вчених, художників, поетів, зокрема Максиміліан Волошин.

А скільки цікавого можна розповісти про суспільство гори Опух — скелі Кораблі, гору Кунчик, цілющі грязі Кіришського озера, розташованого усього за кілька кілометрів від головної, нині заповідної, гори.

Голова Ленінської райдержадміністрації Криму Віктор Рибницький зазначив, що в районі, як і у всій автономії, природоохоронні укази Президента сприйняті із схваленням. Хоча для того, щоб державний документ не залишився аркушем паперу, а вплинув на екологію, треба ще, ой, як багато зробити.

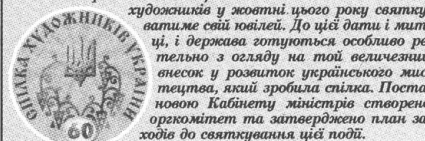
Райдержадміністрація вже сьогодні визначила, де розмістити керівництво і Опухського, і Казантипського природних заповідників, підбирає кадри. Хоча штатного розкладу досі немає — його ще потрібно узгодити з керівництвом Ради міністрів автономії.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Спілці художників України — 60!

ЗАСНОВАНА ще 1936 року як громадська творча організація професійних митців Спілка художників у жовтні цього року святкуватиме свій ювілей. До цієї дати і митці, і держава згадують особливо ретельно з огляду на той величезний внесок у розвиток українського мистецтва, який зробила спілка. Постановою Кабінету міністрів створено оргкомітет на затвердження плану заходів до святкування цієї події.

Нині Спілка художників робить усе, щоб у нашій державі образотворче мистецтво розвивалося і далі, щоб найширший загал глядачів не тільки на Україні, а й за її межами зміг відчутти його неповторність, глибокі витoki та особливу, притаманну лише українському мистецтву духовну збагаченість.

Ця громадська організація діє на засадах добровільного об'єднання художників. Вона нараховує сьо-

годні 4037 членів, серед яких 70 народних художників, 118 заслужених діячів мистецтв, 186 заслужених художників, 53 лауреати Державної премії імені Тараса Шевченка, 15 дійсних членів (академіків) та 7 членів-кореспондентів Академії мистецтв України.

Могутньою творчому потенціалу допомагає потужна творчо-виробнича база, що на сьогодні становить 130 майнових об'єктів, багато з яких добре відомі як осередки культурного життя України. Це Центральний будинок художника, 15 виставкових залів, 72 творчо-виробничих об'єднань, а також 885 творчих майстерень, 3 будинки творчості та інші.

Уже затверджено низку заходів до ювілею. Плановано великі художні виставки у Києві та на обласних і регіональних рівнях. Друкуватимуть каталоги, буклети, афіши, довідник членів спілки. Відбудуться урочисті збори, зустрічі та концерти. Найвідоміших митців України буде відзначено державними нагородами, удостоєно почесних звань та нагороджено почесними грамотами Спілки художників України.

Наталка СУХОЛІП,
мистецтвознавець.

Меланхолія рибних днів

Виставки

ДЛЯ Ї ТВОРИВ хтось колись віднайшов ярлик «жіночі». Можливо, сам не зрозумів, чому. Але виїшов явню з натяжкою. Справжнє (читай: професійне, самобутнє) мистецтво не знає поділу на статі. Це доволі неоригінальна, однак не для всіх зручна істина.

Наталія Пастушенко, вдовість накопчувавшись виставковими залами закордоню та Києва, прийшла до своєї першої «персоналки» у столичній галереї «Грена». Назвала експозицію «Вибори з риби». І висіла на суд всіх не кулінарні страви, а кольорову графічну елєзію. Насичену меланхолією самобутності, дуже «свою», на жодну іншу не схожу. І газетний блик на цьому тлі видіється зовсім зейчайшим.

— Наталко, на всіх роботах у вас — риби, риби...

— Мені дуже подобається цей емний, багатозначний символ (ї люди, що народжуються під цим знаком). Хоча буквально тлумачить сутність, «відпихнувшись» від риби, — досить спрощений підхід. Сутність — там, за картиною.

— У вас доволі оригінальна техніка...

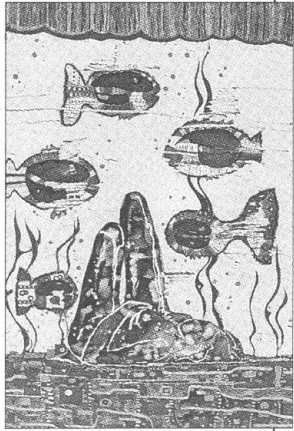
— Саме через неї часто чую докори за «жіночість», надмірну де-

талізацію. Моя графічна мова протягом років змінювалася. Я стала сміливіше поводитися з кольором. І тепер знайшла ту мову, що мене на цей момент цілком влаштовує.

— Ви наважилися на персональну виставку лише після довжених колективних...

— Це потреба може довго не з'являтися. Я лише тепер «доросла», відчула: у мене є, творчості своїми роботами, опинившись сам на сам із глядачем.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

На знімку: робота з виставки.

Повідомлення про скликання позачергових загальних зборів акціонерів БАТ «Бердичівська фабрика одяжі»

Згідно з рішенням правління БАТ «Бердичівська фабрика одяжі», протокол № 9 від 06.07.1998 рр., позачергові загальні збори акціонерів відбулися 2 вересня 1998 року в приміщенні міського Будинку культури о 16.00 за адресою: м. Бердичів, вул. К. Лівіченка, 116.

Початок реєстрації акціонерів з 14-ої год.

Порядок денний:

- Збільшення розміру статутного фонду БАТ «Бердичівська фабрика одяжі» з метою модернізації виробництва шляхом додаткового випуску акцій. Затвердження інформації про другу емісію акцій БАТ «Бердичівська фабрика одяжі».
- Внесення змін до статуту БАТ «Бердичівська фабрика одяжі». В зв'язку зі збільшенням розміру статутного фонду внести зміни до статуту БАТ і виступи п. п. 6.1, 6.2 у новій редакції:

«6.1. Статутний фонд товариства становить 15850280 грн.

«6.2. Статутний фонд БАТ поділений на 6340114 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн.»

3. Затвердження положення про збільшення статутного фонду БАТ.

4. Доручення ведення реєстру власників іменних цінних паперів незалежному реєстратору ЗАТ «Трансферт», м. Житомир, та затвердження договору з ним (договір № 6 від 12.12.1996 рр.).

5. Виділення голови ревізійної комісії та обрання голови ревізійної комісії.

6. Різне.

Додатково випускається 4033460 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. на загальну суму 1008365 грн.

Акціонери та члени БАТ «Бердичівська фабрика одяжі» мають першочергове право на придбання акцій.

Початок підписки на акції — з 26 жовтня 1998 рр., закінчення — 4 листопада 1998 року.

Збитків, пов'язаних зі змінами статутного фонду, не передбачається.

Учасникам загальних зборів мати при собі паспорт, а для представників акціонерів — також довірчання.

Правління БАТ «Бердичівська фабрика одяжі».

Арбітражний суд Донецької області (340105, м. Донецьк, бул. Пушкіна, 34) порушив справу № 5-38Б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Прогресс и Л» м. Єнакієва Донецької області (343820, м. Єнакієво, Донецької області, вул.30-річчя Жовтня, 23, р/рахунок 26009301635185 в АК ПІБ м. Єнакієво, МФО 334215, код 2341782).

Петенції кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Спільне українсько-кіпрське підприємство ТзОВ «Спектрум Медіамарт Юкрейн ЛТД» повідомляє, що в зв'язку із втраченою вважати надійним сайд-штоу про державну реєстрацію спільного українсько-кіпрського підприємства товариства з обмеженою відповідальністю «Спектрум Медіамарт Юкрейн ЛТД» за № 09439 від 10.03.1998 рр., ін. код 25405778.

Арбітражний суд Львівської області (290010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу про банкрутство: № 2/249, ТзОВ «Експрес-Львів», 290007, м. Львів, вул. Шпитальна, 10, р/р 6467053 у Загальному відділенні ПІБ м. Львів, МФО 325105, код ЗКПО 13829266;

№ 2/250, ТзОВ «Родина», 290010, м. Львів, вул. Лісна, 196/2, р/р 2467646 у Загальному відділенні ПІБ м. Львів, МФО 325105, код ЗКПО 20784430;

№ 2/251, МПП «Левада», Львівська обл., м. Городок, вул. Мартовича, 2, р/р 468410 у відділенні АК ПІБ «Україна» м. Городок, МФО 325053, код ЗКПО 19152420.

Арбітражний суд Одеської області 15.05.98 рр. порушив справу № 2606/26 за заявою МЧП «У Лукомор'я» про визнання банкрутом Об'єднання громадського харчування смт Фрунзівка, розташованого за адресою: смт Фрунзівка Одеської області, вул. Леніна, 65, розрахунковий рахунок 26000200080001 в АК ПІБ «Україна», Фрунзівське відділення, МФО 328265, код 01779869.

Кредиторам, а також санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржника в місячний термін з дня публікації оголошення за адресою: м. Одеса, пр. Шевченка, 4, Арбітражний суд Одеської області.

31.08.98 р.

о 10.00

в актовому залі
БАТ Муровавська втбоза
— с. Муроване
Пустомитовського району
Львівської області,
вул. Вокзальна, 22

відбудуться
чергові збори
акціонерів.

Тел. (0322) 793-515.

Арбітражний суд Полтавської області (314000, м. Полтава, вул. Зігана, 1) порушив справу № 24/36 від 05.03.1998 року про визнання банкрутом БАТ «Пирятинський райпостач» (315410, м.Пирятин Полтавської області, вул. Червоноармійська, 94); р/р 26007200027001 в АПБ «Україна» м. Пирятин, МФО 331315, код 00906522.

Петенції можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Донецької області (340105, м. Донецьк, бул. Пушкіна, 34) порушив справу № 5-39Б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Дари природи» Єнакієвської Донецької області (343820, м. Єнакієво, Донецької області, пр. Гіринків, 2; р/рахунок 26005980329 в УСБ м. Єнакієво, МФО 334527, код 20340885).

Петенції кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

10 вересня 1998 года в 15 часов в помещении ДК «Октябрь» состоится общее годовое собрание акционеров ОАО Константиновский огнеупорный завод «Красный Октябрь» (Донецкая область).

Повестка дня:

- Отчет правления о результатах работы общества за 1997 год.
- Утверждение основных направлений деятельности общества на 1998 год.
- Отчет ревизионной комиссии о проверке финансово-хозяйственной деятельности общества в 1997 году и заключение по годовому балансу.
- Утверждение порядка распределения прибыли.
- О выплате дивидендов за 1995-1997 гг.
- Внесение изменений в устав общества.
- Организационные изменения структуры управления обществом.

Начало регистрации акционеров в 13 часов.

Регистрация проводится по документам, удостоверяющим личность.

Правление.

Вниманию акционеров ОАО «Джанкойский комбикормовый завод»

Правление уведомляет вас, что 14 августа 1998 года в 11-00 в доме культуры с. Изумрудное Джанкойского района состоится первое общее собрание акционеров. Начало регистрации с 10-00.

Повестка дня

- Отчет правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности ОАО за 1996—1997 г.
- Утверждение годового отчета и баланса.
- Отчет ревизионной комиссии о результатах проверки финансово-хозяйственной деятельности правления АО за отчетный период.
- Отчет наблюдательного совета.
- Информация о распределении прибыли за 1996—1997 год.
- О реорганизации общества.

Закретье акционерное общество «ГЮЦ-ТРАНС» уведомляет, что общее собрание акционеров состоится 31 августа 1998 г. в 14.00 по адресу: Киев, пр. Победы, 57, комн. 601.

Повестка дня:

- Отчет о результатах хозяйственной деятельности в 1997 г.
- Отчет ревизионной комиссии о деятельности ЗАО «ГЮЦ-ТРАНС» в 1997 г.
- О принятии в состав акционеров третьих лиц.
- О внесении изменений и дополнений в устав ЗАО.
- О порядке распределения прибыли.

Регистрация участников общего собрания ЗАО «ГЮЦ-ТРАНС» будет проводиться с 10.00 до 16.00 в комн.604 предприятия по тому же адресу.

Арбитражний суд Харьковської області (310002, г. Харьков, улица Сумская, 64) возбудил дело № 5739/7-11 от 1 июля 1998 года о признании банкротом государственного коммунального школьного предприятия общественного питания «Мрия-92», расположенного по адресу: 310129, г. Харьков, улица Тракторостроителей, дом 160-Б. Претензии кредиторов принимаются в течение месяца с момента опубликования объявления.

ЗАВЖДИ ТІЛЬКИ ТЕ, ЩО ВАМ ПО ДУШІ!

■ Ви завжди мріяли вивчити іноземну мову?

На своїх курсах ЄШКО пропонує вивчити основні європейські мови за оригінальною методикою, заснованою на 50-річному досвіді вивчення мов у країнах Західної Європи.

■ Ви хочете освоїти нову спеціальність або організувати своє діло?

Професійні курси ЄШКО дадуть Вам знання за спеціальностями, які користуються великим попитом на ринку праці.

■ Вам подобається з користю проводити вільний час?

Хобі - курси ЄШКО - це способи урізноманітнити своє дозвілля і відкрити для себе нові можливості.

ЄШКО - це найбільша школа кореспондентської (заочної) освіти в Європі. Навчання в ЄШКО базується на природному способі засвоєння знань.

ЄШКО пропонує:

- навчання дома в комфортній обстановці;
- отримання учбових матеріалів рекомендованою кореспондентською;
- самостійний вибір темпу занять;
- опіку особистого викладача;
- безкоштовні інформаційні Журнали ЄШКО і "Кур'єр ЄШКО";
- навчальну, художню літературу, словники та інші корисні товари діль навчання безсистемно "ТОВАРИ-ПОШТОЮ" для наших студентів.

Інформаційна служба
ЄШКО працює для Вас
з 8:30 до 17:00
(0572) 20-61-31

Отримай Свідчення ЄШКО
і відкрий у своєму житті
нові можливості!

ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА
КОРЕСПОНДЕНТСЬКОЇ
ОСВИТИ

НАЙЛІПША
НАЙКРАЩА
НАЙБІЛЬША

Рекомендовано Міністерством освіти України

ПРОФЕСІЙНІ КУРСИ

	ціна за місяць навчання	строк навчання
■ Основи бухгалтерського обліку	6,85	12 міс.
■ Секретар-референт	6,45	12 міс.
■ Основи менеджменту	7,35	12 міс.
■ Маркетинг	6,85	12 міс.
■ Комп'ютерна азбука	6,85	12 міс.

ХОБІ-КУРСИ

	ціна за місяць навчання	строк навчання
■ Курс крою та вишити	5,55	12 міс.
■ Астрологія	5,55	12 міс.
■ Курс косметики	5,55	12 міс.
■ Секрети сучасної кухні	5,55	12 міс.

МОВНІ КУРСИ

	ціна за місяць навчання	строк навчання
■ Англійська для початківців	5,95	16 міс.
■ Англійська для середнього рівня	5,95	24 міс.
■ Англійська для середнього рівня "плюс"	6,45	24 міс.
■ Англійська для середнього рівня	6,45	16 міс.
■ Англійська для дітей I	6,95	9 міс.

МОВНІ КУРСИ

	ціна за місяць навчання	строк навчання
■ Англійська для дітей II	6,95	9 міс.
■ Англійська для дітей III	6,95	9 міс.
■ Англійська для дітей IV	6,95	9 міс.
■ Німецька для дітей	5,95	16 міс.
■ Німецька для початківців	5,95	24 міс.
■ Німецька для середнього рівня	6,45	16 міс.
■ Німецька для середнього рівня "плюс"	6,45	24 міс.
■ Німецька для вищого рівня	6,45	16 міс.
■ Французька для початківців	5,95	24 міс.
■ Французька для середнього рівня	6,45	16 міс.
■ Італійська для початківців	5,95	16 міс.
■ Італійська для середнього рівня	6,45	16 міс.
■ Іспанська для початківців	5,95	16 міс.

Щоб одержати БЕЗКОШТОВНО пробний урок обраного Вами курсу, заповніть купон і вишліть на адресу:
310022, Харків, а/с 248 ЄШКО

КУПОН НА БЕЗКОШТОВНИЙ ПРОБНИЙ УРОК

вказати назву курсу	індекс
місто (село)	область
вулиця, де будинок і квартири	код міста, телефон
ім'я, прізвище	

5632DC

